

Szénásy, Hoffmann és Tsa julius 1-től augusztus 25-ig
 selyemáruháza **NAGY NYÁRI OCCASIÓT**
 csakis IV., Bécsi-utca 4. sz. rendez az összes selyemáruhában. Árak tetemesen leszállítva.

TERMAL-FÜRDŐNK
 A f. é. augusztus hóban megnyíló
 iszap-, sós-, kénes-, jódos-, vasas- és szénasavas medenczéivel pótolják a leghatékonyabb gyógyfürdőket. — Ivó-, izzasztó-, soványító-, hidegvíz- és elektromos kurák. — Inhaláció. — Géptornaszat.

HUNGÁRIA-FÜRDŐ
 BUDAPEST

Balatonfüredi szanatorium és gyógyfürdő
 Természetes szénasavas iszapfürdők és balatonfüredi Ivókúra. Fizikai és diétetikai gyógyintézet az összes megbetegségek számára, különös tekintettel a szív- és érrendszer, vesemegbetegedéseinek és női bajoknak. Csukorbetegeknek ivó-, alkálizáló- és diétetikus kúra. Idegbetegségek számára az összes modern gyógyszerközökkel felszerelve. Soványító-, hízó-kúra. Hőgöngy- és chemiai-laboratorium Zander-intézet. Inhalatorium. — Egész éven át nyitva. — Prospektussal és felvilágosítással szolgál a Fürdőigazgatóság.

Női FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA POZSONYBAN.
 A Pozsonyi Kereskedelmi és Iparkamartól fenntartott nyilvános, három évfolyamu Érettségi vizsgálat. Állásbiztosítás. Internátus. Értékesítőt kívánatra küld az igazgatóság.

ELŐPATAK GYÓGYFÜRDŐ.
 Dr. WESZELSKY GYULA egyet. m. tanár ur bizonyítványa szerint **nagymennyiségű rádiumot tartalmazó viz.** Természetes szénasavas (neuheimi) fürdők. Kiválóan jó eredménnyel használható a **gyomor, vese, hólyag és a méh hurutos bántalmainál, máj- és lépbetegségeknél, köszvény és csontmáj, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek.** A nagy hírű előpataki gyógyvizet orvosi javaslat szerinti ivás, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kisegítő gyógyszerközökkel (meleg és hidegfürdők, vizgyógyintézet, kezeles, masszázs, svédorna, diétikus étrend) **rendkívül kedvező eredményt mutat fel.** Fürdő-ideje: május 15-től szeptember 15-ig. Vasúti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó ólós kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás ólós és választékos. Az elő- és utóidejében (május 15-től június 15-ig és aug. 20-tól szept. 15-ig) a gyógy- és zenédijnak fele fizetendő, lakások 50%-al és ellátás is sokkal olcsóbb. **Az előpataki ásványvíz, mely a szénasavas, égvényes vasas vizet köztől első helyet foglal el, mint gyógyeszköz, hánál is használható és üdítő, kellemes ital tisztán vagy borral vegyítve, nagy kedveltségnek örvend.** Iuhon és a külföldön évenként egy millió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben. **Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.**

Kénes gyógyfürdő BADEN Wien mellett
 NAGYFOKU RADIOAKTIVITÁS.
 1913-ban: 32,366 fürdővendég.

Kiváló gyógyerejű kénesforrások, iszapcsomagolások: csusz, köszvény, ischias, izzadmányok, benu-lás, neuralgia, görvéllykór, bőrbajok, fémmérgezés ellen. — Peregrini városi forrás. — HERZOGHOF városi fürdőszálloda. — Elsőrangú ház. Interurbán telefon. Melegvíz, fénnyelző. Továbbá elsőrangú szállodák, penziók, éttermek, vendéglők és üzletek. Fürdőidény egész éven át. Prospektus ingyen. — Felvilágosítással szolgál a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG BADEN, vagy BLOCKNER J. hirdetőiroda, Bpest, IV., Semmelweis-u. 4., hol prospektus kapható.

RENDELÉS NÉL SZIVESKEDJÉK LAPUNKRA HIVATKOZNI

BADEN WIEN MELLETT. PENSION MELANIE
 1912-ben megnyitotta

Az új BERSON gummisarok

elpusztíthatatlan!
 Utolsó lelet az északi sarkon.

Bersonművek Budapest, VII.
 Franklin-Társulat nyomdája, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

31. SZ. 1914. (61. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ HOITSY PÁL. BUDAPEST, AUGUSZTUS 2.

Szerkesztési iroda: IV. Vármegye-utca 11. Egyes szám ára 40 fillér. Előfizetési feltételek: Egészévre — 20 korona. Félévre — 10 korona. Negyedévre — 5 korona. A *Világkrónika-val negyedévenként 1 koronával több. Külföldi előfizetésekhöz a postailag meghatározott viteldij is eszotolandó.

A HÁBORÚ MELLETT. — Tüntető fölvonulás BUDAPESTEN KATONAZENÉVEL. Jelfy Gyula féotétele.

Állomások.

Regény.

Irta Kaffka Margit.

(Vége.)

— Nem nevetem, Tibor! — felelt Éva csendesen és oly nagyon szépnek látta ma régi barátja szemét... Szétnézett és olyan éber volt igazán és mégis oly különösen mámoros! Soha még ilyen elevenen nem hatott rá emberi szó! Olyan szó, mely nem a nőnek mondja: «Tetszel nekem!» — olyan szó, a milyen újság-cikknek néhány átfutott sorában révtelt szemébe néha és mindig szégyellős, kelletlen mosollyal hagyta félbe, utálta, hogy üres, hangzatos és hazug! De Gond Tibor, ez a mérsékelt, komoly, okos ember! És nincs-é igaz? Itt vonulnak ezek a szegény, uniformisba erőszakolt parasztnők, — atyjafiai... miért ne?... És e kizsárolt testű, kényzszeredett mosolyú nők, szörnyű életsorsokkal, hajnali kimertüléssel festék-ette arcukon; — nem testvérei-é?... És mindnyájan, mind!... Életben először volt ilyen érzése s oly váratlanul lepte meg!

— Ha csakugyan lesz már valami, Tibor, — mondta komolyan és nem gondolt rá, hogy Balázs is hallja s hogy e szavai miatt röstellkedni fog egyszer, — ha igazán hajnalodik és az utcára ember kell, minél több, a ki nem sajnálja magát, — ne felejtsetek el az asszonyoknak is üzeni megint! Mint a hogy eddig is, régenten, — mindig elkötötték egy kis időre a mi láncunkat is, ha valami újat és jobbat nagyon akartok. Jó az nekünk! Ugyis csak miattok nyomorodunk a kis életünkkel, a «szív»-ünkkel bibelődünk, mert ez a mi kis tömlőzünk, szegénykének; várunk, sirdogálunk, félünk, gyereket szülünk; mért legyen drágább a mi életünk az utcáért adni, mint nyavalyás szerelembe ölni, a miből, ha elmúlt, semmi, de semmi se marad; még csak különb vagy okosabb se lesz tőle az ember egy hajszállal!... De ha egy kicsit uszított bennünket, úgy megvünk a barrikádjaitokra, mint valami szerelmes nyoszolyába, — a kedvetekért. Mint egy átfűtött szalmakazal, olyan oktalannul hevült a mi létünk és oly sokszor fölösleges; de csóvának jó lenne, közéhajítani ócska falaknak, hogy fellobogjanak!

... Életben először mondott ilyen fureskákat; maga sem értette később, mi ütött hozzá!... A két férfi ámuló szemekkel me-re-dt rá; nem voltak hozzá szokva, hogy őt «szmonézni» hallják!

— Itt jön az én két pajtásom, az éjszakások! — kiáltott végre Gond. — Szervusz! Fiúk, mi újság?...

Komoran, zavarodottan néztek vissza friss, csodálkozó szemébe. «Nem tudjátok még?» — kérdezte végre az egyik és segítséget keresőn nézett a többiekre. «Éjfélután kettőkor történt!» — mondta a másik komolyan, kelletlen zavarban és újra Gond Tiborra néztek. «Most, két órakor a kaszinó előtt...»

— Beszéljete már! — kiáltott rájuk Kürthy Balázs szinte gorbombán.

A kaszinó előtt néhány újságíró várta a friss híreket; Pallay éjjel óta tárgyalt ott néhány ellenzéki főúrral a munkásügyek felől; az egyezkedésük híre közben már kiszivárgott. Mikor kiléptek, az egyik fiú a miniszterelnökre lőtt, egész közörségre... Nem talált!

— Nem talált! — ismételte gyorsan a másik. — Akkor a saját halántékába... Nem halt meg, a Rókusba vitték... — Ki volt? — kérdezte Gond Tibor egészen szintelen hangon.

— A grófok rá akartak támadni, mikor már összeesett, egyik megrogdosta; de Pallay közbevetette magát. Nem engedte; még segítette a fiúknak, hogy felnyalabolják és előszólitott egy autót... Sáfár Andor volt!...

— A Rókusban azt mondták a fiúknak, hogy tány megmenthetik... sőt valószínű. A golyó irányra elferdült a koponyacsontot át; inkább csak agyburkot sértett. Pár hét múlva felépülhet.

A két ember végre leült; egyik reggelit kért

a megdöbbenet pinzertől, ki a «közönség» érdeklődésével állt előtűk, a szavaira lesve.

— Igen!... És ha meggyógyul, fel is fogják menteni; Pallay maga is azon lesz, a hogy ismerem. Ilyenekben van az ő titka!... Majd kimondják, hogy korlátoltan beszámítható.

— És ezt, — folytatta a másik és megállt kezében a kanál, a hogy maga elé meredt, — ezt a kísérletet senkinek nem lesz kedve megtenni ezentúl. Nem tudom megmagyarázni... de ez így van valahogy! Pallay Péter most már nyugodtan járhat rendőrfedezet nélkül Pest utcáin... A te versedet, Balázskám, természetesen sürögöns kivételtük a gépből.

— Teremtésit!... Pedig de jó sorok vannak benne!

— Az esetről csak pár sornyi jelentést szúrhattunk be; holnapra persze czikk kell és hosszú tudósítás... Kit hívassunk helyetted, Gond?

— Majd én bemegyek! — ajánkozott Kürthy készséggel. — Tibor menjen a kórházba gyorsan, onnét telefonálhat.

— Nem, fiam, köszönöm! — hallatta végre Gond Tibor a hangját. Szárazan, gyorsan hullottak a szavai; az arca, szájszéle fakó volt. — Nem, te nagyon nekiereszted a tollat; most nem szabad!... Majd körülnéztek benn, telefonálok, később elmegyek hozzá, — és magam fogok írni... igen, vigyáznunk kell!...

Felszedelőzött, egész rendszeren köszönt, kicsit drótszerű, erőlködő apró léptekkel megindult, a széles úton átvágyva; autók és reggeli szekerrek útjából elkerülve óvatosan... Újság-cikket írni az esetről... tán nekrológot.

— Hát vége a heccnek! — mondta Kürthy Balázs és káromkodott rá egyet. — Holnap mehetek vissza Párisba, — szerelmes verseket írni.

X.

Itt az omnibusz-állomás!... Jön egy kocsi már, de zúfolt; elő is, a bakuliesen ketten vannak. Semmi! Szép nyugodtan vár az ember egy másikra! Minek sietni?

Husvét hete. A két kis fiúnak szünetje van, nem kell velük latin tanulni holnapra; dologba sem kezd ma már az ember. Leül a műteremben és olvas. Mit is! Talán Kempis Tamást...

Így, templomból jövet, nagypénteki prédikáció után! — Lám, ha szegény mamu tudná ezt, ha látná valahonét, istenes szíve jámboran örülne rajta. — Az ő «világi» Éva lánya nagypénteki szent-beszédet hallgatott, penitenciás, kegyes, papí igéket. Pedig még nem is elég öreg hozzá! — mosolygott magában.

Novák Ferencz, a híres, aranyhajú pap kedvéért ment el, ifjúkori, könnyed kis emlékek pietása vitte és mert ép kedve jött és más dolga nincsen. — Jó szónok lett csakugyan! Különös nyomatékkal, egyszerűen mond valamit: «Csak lelkünkön belül van megnyugvás!...» vagy efféle és tán a forma teszi ép; oly magánosak, biztosak, mélyről jöttek így ezek a mondatok, — annyi sok érzik mögöttük, ha ő mondja kellems, érezes, szép férfihangján, ... a melynek hajdani rezgése ma visszarevült az asszonyok s az otthoni lugas, — a régi lezkekrék, az ő akkori, fiatal bizottsága és akarata!... S a mikor elpirult mélyen a fiatal férfi arca, ha Didórról olvasva kiváncsian, szándékosan rosszközdással tekintetbe akasztotta az övét. Vagy ha kicsit kivágott blúza volt.

Novák, a fiatal cizmetes-püspök tartott lelki-gyakorlatot az idén, — előkelő hölgyek számára, — a francia kegyes apácarend pesti főzárójában, — melynek soror Eugenia, — néhai Rosztky Lulu most a főnöknője. Nem régen települt meg a szerzetes itt s az országban, néhány más férfi és női renddel együtt, melyeknek mind «a hitélet emelése» a kifejezett czéljuk és egyetlen foglalkozásuk. Mondják, még egyre kapnak újabb engedélyt és főúri adományokat... Mindegy! Szóval Luluka itt

van; fehér Lourdi Mária ruhában, hosszú impozáns fátylaival, világoskék, széles övszalagjával oly méltóságos a nyulánk alakja, szép, nemes tartása, — és szerzetbeli rangja, pozíciója biztosságával komolyan, fölényesen jár-kél a hívek közt, intézi a sokféle kongregációs oltár-egyesületi ügyet, gyűlést, felolvasást, adminisztrál, a grófnékkal kifogástalanul érintkezik, szóval: elemében van, lám! Ő is megtalálta és kivívta, kifeszkelődte a nekivaló helyet az életben, — mindegy is az, hol és kicsoda uniformisban!... Most Novák főtisztelendővel sokszor kell együtt dolgoznia; tárgyal, megbeszél, tanácsot kér tőle; — az egyházas etikett finoman ingerlő, kegyes tartózkodásába rejtvé a hajdani, családi barátságot és tán titkon megőrzött, éveken át fojtva tenyészett, régi, forró álmodozásait... Szóval: jelen van a férfi is tehát, — munka, hivatás, eszményi mögött, — és mi kell egy asszonyéletemek egyébe?... Gyerekek talán!... Igen, Péterke meg Pál, a két drága rossz-ésont, — az idén már gimnáziumba járnak. Megnének egy-kettőre... Aztán elmennek. Mindenki elmegy.

Itt jön az omnibusz!... Ha az ember előre ül, a kocsis mellé, levegőt szívhat és nyugodt-magasból nézheti az embereket, a Dunát, a zsendülő zöld hegynyel Budapest s a tavaszi alkonyat rózsaszínűt. És ha meglátják ismerősök?... «Szemük fényesdedek!»... Hajdaniában bizony nem csinált volna ilyet csak így, széleslyből, — de most Rosztky Éva már megengedte magának, hogy ne törődjek nagyon az emberekkel.

— Jőstvéket kívánok, nagyságam! — Jó estét, kocsisika!

Szívesen köszöntek egymásnak. Sokszor ült volt már Éva így a bakulésre mellé; megkínálta cigarettával, majd nevetve adott helyette inkább kapadonnyra valót, mert: «odaadta neki a «Jövendő» újságot, ha átnezte. Cserébe az öreg mesélgetett neki hosszasan, vártatva a lovai korárol, — meg az erkölcséről; — meg elmondta, hogy mikép származik fel a székeslyből egy-egy egész faluja lassankint Pestre. — Feljön valami urasággal, valami odavalósinak a rokonjával mondjuk egy parasztleány cselédnek; csalják, nagy a fizetés, sok a kimenő a rosszközdésre. Két hónap múlva már felesalja a testvérjét, barátneját, feljön a kedvesök is omnibuszosnak vagy a katonaság után itt ragad. Most is valahány lövökaró fattyú van új a társulatnál, mind székesly, megösmerszika a pofájáról, csak rá kell nézni. «A cselédféle is, kérem, kivétkezhets dámanak a hogy akar, vehet midert meg bukijelszoknyát, ... a fejit, a fene egye meg, azt nem tudja megcsereálni. Az én szememet ugyan meg nem csalja!... Hé, no!»

Megálló... Éva hallgatta is félfüille és nyugodtan, jólesőn szívta be megint egyszer a kora tavasz nedves, esős levegőjét a bizonytalan, gyengéd rügy-illatokkal. — Lenn az Andrassy-uton már gyűlte a sétáló, egy-egy kávéház teraszaról nevetve köszönt fel hozzá valaki. Visszabólintott. — «Milyen jól magamra vagyok!» — gondolta átfutón, némi szomorkás derüvel.

Később lassu mozdulattal nyitotta fel a ridiküljét, míg pihenő, határozatlan tekintete még mindig messze révedt. Eszébe jutott, hogy egy levél van a kis táskában, — Szőrény Teklától kapta, — de még nem olvasta el becsületesen; épen útnak indult, mikor hozták. Egy sveiczi idegszanatoriumból iry. Elővette, átfutott a bevezető sorokon — egy-egy szakaszal eltűnődve megállt. Kapkodó, sokszavú, túlfeszített írás volt.

... «Az ember-asszony a szerelem nevű pocolyában meg kell, hogy fulladjon! A ki naivan igaz próbál lenni; — azt hiszi, hogy beszélni, érezni, tenni lehet ugyanaz, — a ki megmutatja a kártyáit! — Ha tehetséges véletlenül, annál rosszabb neki! — Mert a szerelem-

SCHOEN, PÁRISI NÉMET NAGYKÖVET.

ben jósáddékkal próbálna az alakíthatót, az alkalmazkodót, alázasos kis nőt és erőt vesz magán, — de mégse megy! És a sok visszafajtott lelki szabadságvágy, ágaskodó elnyomott akarat betegé tesz, ha ki nem törhet.

«Jaj, «nagy» embereket, messiásokat milyen szörnyű néhez szeretni! Szegény, szegény magdai Mária!...»

«Azt hiszem, most már végleg elhagyott! — Olvastad a versében?... Elvitte magával életem értelmét és összefüggéseit, nem fogom már soha tudni helyem a dolgok közt, mert nem tudom, mi voltam és mennyi az ő életében? Mi voltam azelőtt, mim maradt és hová tart-sak most? Ha lenne valakim, a kihez így szólhatnék: «Mendj oda a rózsafához és mond meg neki helyettem: Szép vagy!... Mert én nem merem tegezni a rózsát sem, — hát még a hegyeket vagy az eget!»... Ha valami nagyon fiatal és kedves, gyöngéd fiú volna! Lehet valaha vajon?...

«Egy ideig léha, érzéki játékokba vitt a dal és a magány ideges félelme, milyen szörnyű a csend egy német kisvárosban, — vasárnap délután, ünneplés unalom az utcákban... Milyen iszonyú éles fájdalom tud okozni a februári olvadás gyenge, féls napfényben, — egy élesen sárga homlokosított egy ló fején vagy egy régi német ház komor függélyes díszel... A szűk utca mint egy fjord sötétlő, penészes, hűvös mélye, ha a nap rézsut besüt... Ha ember akarna a szép, büszke magányt, de nem elég erős... «Ha most csenög szólna, ha jönne valaki, izenet a világól, hogy odatartozom, — jönne egy kis jósággal: — mindennemmel megszeretném!» — És megtörténhet, hogy csakugyan jön valaki, — akárki!... És meg-simogatjuk borzongó ujjakkal a fejét, szájunk a szájan; itt van, mellettünk és élzi egy időre a beteg szorongást.»

«Aztán ennek is vége! Az ilyet azért nem bírjuk soká, végre is rosszak leszünk.»

Most semmi sincs! Még a szeretetek, emberi vonzalmak is úgy levalának, vásnak néha a szívemről, mint túleredt magról a héj. De van-e természet legbelül?... Gyermekem nincs és verseket sem tudok írni, miért kellett élnem?...

— Adj Isten, Zsuzsi néne! Sokat árult?... Látja nagysága, hat órakor már két narancs van a kosarába. Jól megy annak; fene ügyes egy személy!

Éva felpillantott. A Kossuth Lajos utcán voltak, a lámpaoszlop tövében megtermett kofa-néni üldögélt kis nádszékén; terebélyes szoknyái, keszkenői közül kivirtott kissé italosan piros, hamiskodva felnevető, kövér ábrázata... Az omnibusz állt; néhányan felnéztek hátul.

«Megtelt, nincs több hely! Tessék talán előre, — a kocsishoz kettőnek lehet!»

— Egy férfi sietve tett néhány lépést, megfogta a korlátot és kicsit ügyetlen mozdulattal tette ballábát a felhágóra. Akkor látta meg

Évát; visszalépett — habozó, bizonytalan félmosollyal. — Vajda Róbert volt.

— Tessék csak!... Nem akar mellém ülni? — Dehogy nem... hova gondol? — Hát jöjjön hamar, mert indul! Segítsék? — Köszönöm, még nincs rá szükség! — nevetett a férfi és túlzott könnyedséggel hágott fel hirtelen. — Egyébként kezét csókolom!

Éva kezet nyújtott. Rendesén, tartósan nyugtatta a férfi tenyerében; nyílt és vidám ironiával. Csakugyan olyan kedvben volt épen; leg-szívesebben jó nagyot, őszintét kacagott volna ennek az embernek a szemébe; de nem bánta volna, ha az is vele nevet. Miért is ne?

Am Vajda Róbert feszélyeztetnek látszott. Férfiak nehezekebbek ilyenkor; meglepte az Éva látása (különös véletlenből azóta sem találkoztak, tán hat éve is lesz már), hirtelenében nem tudta meglelni az ideillő hangot. «Hogy kerül ide?» kérdezte végre kissé ügyetlenül, bár ez oly szokatlan volt nála.

— Budán lakom és mindig előre ülök az omnibuszon, mert itt kényelmesebb és mulatságosabb... Itt néha érdekes dolgokat hall az ember. Nem látta az imént Zsuzsi nénit?

— Ne-em! Ki az? — Gesztenyeskófa a Kossuth Lajos-utcán.

Tavaszzal narancsot, cukrokat árul, nyáron egyéb gyümölcsöt. Mindenki vesz tőle a jó, tréfas beszédjéért; tudja Isten! Hat órára ő már megy haza üres kosárral; mindent eladott. Megkeres naponta hat koronát.

— Igazán?... — Úgy bizony! Vasárnap pedig soha ki nem ül árulni; megy ő a templomba, azt mondja! Van egy pár száz koronája félretéve, aztán nem is öreg még; alig több ötven évesnél. En bizony nem tudom, kocsisika, ne gondoljak-e valamit?

— Ötvennégy esztendőnek vallotta magát! — ment bele az öreg, félrebb tolvá a pipát. — Ügyesnek még ügyes, nem mondhatok rá semmit! Van minálunk egy kalauz, az is özevgy, mint én, igen egyidős is, hatvan felé, az kerette is, tavaly. Nem megy biz ő, azt mondja, minek? Azt a kis pénzt hogy oda-adja? Megvan ő így magának kényelmesen. — Hát jó! — Vót neki egy fogadott lányya, vele lakott, két nagyoicska gyereke a lelenzhezába. Az is mán több vót harmincznál, a menyecske. Hát a vén bolond nem abho' pártolt? El is vette, ma is vele él. De az öreggel jobban járt volna, mer' amaz ugyan nyámmnyula! De a pénzt egyszer majd csak ráhagyja az öreg, csak gyözzék kivárni!...

A hídön kocogtak végig. A víz magasan állt; tavaszosan, frissen hömpölygött a nagy folyó s az este gyengéd pirossa tánczolt mozgó, eleven tükrön. Évának rémlett, hogy most emlékezni illenék; arra gondolni, hogy hat vagy hét évvel ezelőtt, ép így, tavasszal, együtt jártak ők végig a parton, fel a távoli hidig vagy a budai, kertes, ódon utcák során; és hogy akkor milyen más volt!... De semmi különösebb érzés nem támadt benne e gondolatnál. «Arcban nem is igen változott pedig!» — tűnődött és lopva figyelt. Ugyanaz a szép, sápadt homlok, a sötét, okos szemek, az angolosan nyirt bajusz... S az erős, fehér keze a két erekkel, — milyen különös, ugyanez hatással volt rá akkoriban!... «Vajjon ő milyennek talál engem?» gondolta egy percze, de igen föléletes kíváncsisággal.

A budai hídfőnél egy suhancz kifogta a segítség-lovat.

— Tudja-e, — magyarázta az asszony ért-hetetlen gonosz, zavarba-hozó szándékkal, — hogy ezek a gyermekzők mind csupa székeslyek? A kocsisika mondja; de csak rá kell nézni a képükre különben is! — Csfondáros, oktató, mesélő hangon beszélt, a hogy gyerekek szok-tunk, mikor a figyelmét akarjuk elterelni és ki-húzni vele az időt. A férfi észrevette, de saját-ságosan, nem volt merse, vagy hozzávaló kedve tán, hogy felvegye a csatát, hogy visszagyö-lödjék. Vagy tán érzett még valami kis pietást?

— Nagyon érdekes, valóban! — mondta fa-nyarul, mosoly nélkül. De én most kiszállók a túlsó oldalon. Kezét csókolom!

— Csak ennyi volt az útja, a hídön át? — álmélkodott Éva és a szemébe nézett. — De igazán, nagyon örültem! Visszontalátás más-szor is az omnibusz-bakon!

Iletődés nélkül nézett kicsit nehezeke lépteit után. «Az alakja csakugyan megköpezősödött

GREY, ANGOL KÜLÜGYMINISZTER.

kicsit! — gondolta. Az omnibusz tovább haladt.

A szép, sziklás hegyoldal mentén, a felszabadult forrás nedves barlangja előtt. Feljebb a sötét kö-püspök emeli fenyegető ökölle a város felé ragyogó érzekeresztjét. És mindenütt félénk és vidám, első zöldje a kikeletnek, lágy, eső-felleges ég, a folyó illatos vize, megfrissült színű, nedves háztetők, falak és kertek. Milyen jól megnézhet az ember mindent, ha így egyedül jár!... Szép ez a világ!

Szép az élet elshant fele is, a múlt, ha az ember így nézi, magasabb helyről és egykedvű szívvel. Sokféle elindulások, váras, készület, tervek, a mikor programot csinált az ember magának egy-egy állomáson: «Így lesz; most ez következik!...» de ezekkel tarka volt leg-alább!... Persze, ha most, így utólag próbálnók megkonstruálni, véletleneibe tervet, tör-vényszerűséget képzelni... de miért? Így szép, ha tarka!

Milyen lesz, a mi hátra van még, — az öreg-ség, — vajjon? És csakugyan az következik most már? Érzés dolga csak! Az embertől nem múlik el semmi valójában; ő marad el a dolgoktól! Nagyjában egy harmincznégy éves embernek, sőt asszonynak, ugyanazok a lehető-ségei vannak munkára, szereplésre, eredményre, szerelemre, mint húsz éves korban; azon mú-lik, hogy nem tudnak ezek már olyan kíváncsi-ságot kelteni, úgy hatni, élesíteni, mint «leg-első»-korukban. «Mikor még vadonatúj volt a világ!...»

Mindazonáltal csupa csacsiság ez is mind! Hátha ez a mostani készen-levése, a megállás, szemlélet-nyugodalma se egyéb, mint egy állo-más?... Maholnap jöhet a Fűtő megint... egy jelre megindul zakatolva az életmozdony kereké... holnaputánra már ki tudja hol, merre lesz újra nyakig benne valamiben?

Igen, de egyszer majd mégis, végleg elesen-desül! Szép, képes, tarka világ!... Drága, sokféle élet!...

«Vajjon tudok-e majd egyszer, utólszor há-lásán és megindultán búcsúzni tőle?...»

RÉGI HÁRFÁN.

Csak néha látom bús tekintetét,
De feleltem régen a nevére
És azt se tudom, vajjon él-e még?

Hogy szöke volt-e, vagy talán sötét,
Már nem tudom. A multam szertesztét
És messze van, oh, messze még az ég!

Oh, alkonyati fátylas messzeség —
Mint hogyha látnám bús tekintetét,
De jól tudom, hogy minden veszre lép!

Majthényi György.

1. Frigyes főherceg, a hadsereg főfelügyelője. — 2. Bárány Giesl Wladimir, volt belgrádi követünk. — 3. Putnik szobájának ablakai Budapesten tartózkodása alatt. — 4. Katonai őrség Putnik ablakaival szemben. — 5. A közönség Bécsben a hadügyminisztérium palotája előtt. — 6. Lovag Krobotin Sándor hadügyminiszter.

MOZGALMAS NAPOK.

DANKL GYŐZŐ.

KOLOSVÁRY DEZSŐ.

SCHEMUA BALÁZS.

WURM VENCZEL.

PUHALLO PÁL.

COLEBUS EMIL.

MEIXNER HÜGŐ.

BOROVICS SZVETOZÁR.

HORSTEIN LOTÁR.

A KÖZÖS HADSEREG VEZENYLŐ TÁBORNOKAI — Schöffer Jenő udvari főnyaképes főltvelői.

1—3. Bevonuló tartalékosok a keleti pályaudvar előtt. — 2. Várakozás. — 4. A közönség a legújabb híreket olvassa. — 5. Isten hozzád édes!

1. Tudakozó iroda előtt. — 2. Jelentkezés a városház udvarán. — 3. Tüntető a népszínháznál üdvözlök egy katonatisztet. — 4. Gyülekező hely. — 5. Egy népfőlkölg-plakát előtt. — 6. A központi városház udvarán.

A BIRÓ MEG A FŐISPÁN HUSZÁRJA.

Elbeszélés. — Irta SAJÓ SÁNDOR.

Hogy emlékszem-e Herendire, a sovány szabóra, a ki bíró is volt? Én ne emlékezni!

Feketecsembős piros töröksapka a fején, — így álldogált a boltja előtt reggelint; akkor is, mikor egyszer a főispánt várták a vármegyeházán. Kalkovics, az aljegyző (s mondani sem kell, hogy tisztelbeli főjegyző) nem is győzte ott várni: szaladt a nagy hid felé megnézni, jön-e már. Jött. Négylovos hintója ott porzott az országúton, a szurdoki dombon. Kalkovics izgatottan loholt vissza a vármegyeházára, a válla a szokottnál is jobban rangatózott a nagy örömtől. Unneppnap volt neki mindig a főispán érkezése: a kegyelmes úr mindenkiel olyan barátságos, vele különösen az; estefelé, ha sétára indul, Kalkovics ott lépeget majd mellette, a baloldalán, az alispán meg a főjegyző társaságában, vigan szépelegve; népek, a kik látják, irigykedve nézik s halkán mondogatják: mégis csak kiváló ember ez a Kalkovics, a kegyelmes úr, lám, mennyire szereti!...

Herendi boltjával szemközti, az ódon járásbírósi elött urak ácsorogtak: a járásbíró, az árvászeki ülnök meg egy-két fiskális. A főispánt várták ők is: kicsi helyen jó mulatság ez ilyen verőfényes szép nyári reggelén. Türoci, az egyik fiskális egyébiránt nem is a főispánra volt kíváncsi, csak a négy lovát kívánta látni; igaz ellenzéki ember, mint ő, rá se néz egy főispánra, a lovak azonban nagyon érdekelték, mióta maga is egy lovat és úri taligát tartott. Herendi átköszönt az uraknak.

— Jó reggelt, bíró úr — fogadta a köszöntést a járásbíró, hangosan a többiek nevében is.

— Milyen sovány ember ez a Herendi — jegyezte meg Türoci.

— Okos ember — mondta a járásbíró.
— Szabónak az lehet...
— Bírónak is az, fiskálisnak is az volna, — tudom...

— Bizony, a teremtetni a szabójának, húsz fiskális se jár túl az eszén — mondta az árvászeki ülnök is meggyőződéssel. — Elég dolog volt vele nekem is...

Hát szó ide, szó oda, ember a bíró a talpán, ha sovány is, ha csak szabó is; megállja a sarát, ha kell, a vármegyével szemben is. Az alispán különösképen nem szívelheti; mivel pedig ő róla tudnivaló, hogy nem valami okos ember, már ebből is sejteni lehet, hogy van a bírónak esze. Van erre azonban egyéb bizonyosság is. Taby János, az asztalos, már csak elég előkelő polgár, de még ő is, hogy éppen tegnap is egy kicsit többet ivott a Pintér Miska borából s a rendesnél czifrább lépésekkel mérte végig a vaksötét piacot hazafelé való útjában: rózsaszínű képzelgésében, megduzzadt önértéssel váltig azt kurjongatta az utczán:

— Vagyok olyan polgár, mint Herendi! Nadas Máté, a borbély, miközben megtámogatta egy kicsit, szelid megértéssel ráhagyta: — Vagy, János, vagy... Csak hogy Herendi alszik már ilyenkor... Ne dőlöngj hát, a soroksáriját!...

Im azonban a főispán hintója itt robot már a nagyhídon, a Szent Jánoska mellett. Türoci fiskális előbbre lép s már messziről szemügyre veszi a négy lovat. Hogy a hintó az utczába ér, a kegyelmes úr barátságos hajlodozással fogadja a köszöntést jobbra-balra: mindenkit ismer s mindenki számára van egy megfelelő mozdulata, mosolygása. Herendinek nyájasan int a jobb kezével, a másik pillanatban már az urak csoportja felé lengeti a fekete puha kalapját. Főnt a bakon annál peckesebben ül a kegyelmes úr zsinóros, tarsolyos huszára, — büszkén, sőt gögösen, mintha ő volna a főispán.

— Nini, hiszen az a Johan! — ismer rá a borbélysegéd a sarki boltajtótól.

Hát persze, hogy a Johan: ő a kegyelmes úr huszára. Hogy miért Johan, mért nem János vagy Jancsi? Hát ki tehet róla? — Johan. Nem olyan huszár az, mint a többi megyei hajdú; tudj! Isten, miféle szerzet; nem magyar, nem német, legföllebb morvába oltott

német; otthon a kastélyban: inas, a bakon és a vármegyeházán: huszár, ha nincs szolgálatban: úr. Ha civilizált öltözik, még az inokok is köszönnek neki. Van egy nagy, czifrán faragott tájékszivarospókája, szabad óráiban azt szívja, azt dölöngi. Nem az az élvezete, hogy a szivart szívja, hanem az, hogy a szopókát nézheti, lesve a tájéknak lassú barnulását. Hát persze, hogy ő az: Johan...

Türoci utána néz a hintónak, míg be nem robot a vármegyeháza kapuján.

— A rudasnak rossz az egyik lába — mondja szakértőn s némi kárörvendéssel.

Az urak eloszolnak; Herendi is bemegy a házba, leteszi a töröksapkját: ezzel megszűnik szabónak lenni; veszi a kalapját s bírói minőségében indul a hivatalába. Az utcasarkon valami pajkosat mond egy arramenő cselédleánynak, ez jólesőn kacag: milyen tréfás ember a bíró úr; a piac felső végén egy parasztember üti a lovát, hiába, a két gebe nem bírja partnak a fával rakott szekeret; Herendi ráfordul az atyaira az ütegek miatt, aztán útbaigazítja, merre kerüljön. Ez szót fogad s nagy respektussal néz a továbbmenő bíró után: no, milyen mérges ember...

A község háza kapujában Kovács Jancsi, a sánta gyepmester állja útját a bírónak nagy méltatlankodással. Panasza van, éppen őra, a bíróra.

— Kérem alásnan, tisztelt bíró úr, hát csakugyan letitődik a hónapi járandóságom?

— Le bizony, Jancsi...

— Öt pengő...

— Annyi. Kötelességmulasztás büntetéssel jár.

— Hát én hizlaljam a várost?

— Már ebbe bele kell nyugodni erre a hónapra, Jancsi — mondja a bíró szeliden s megy tovább a dolgára. Kovács Jancsi haragosan csóválja a fejét.

— Ejnye, ejnye — dűnyögi — ez már nem járja, ez már mégse járja... Ne tartson a város tisztviselőt, ha nem bírja fizetni! Mégis csak komisz ember a bíró, — ebadta szabója!

Elkeseredésében még jobban sántitva indul hazafelé. Útközben is, a hogy a nagypiaczon ballag, dühösen csapkodja bojjával a földet s kitör belőle a méltatlankodás:

— Ne tartson a város tisztviselőt, ha nem bírja fizetni!

Kinevették szegény Jancsit, de a mondása hamarosan elhíresedik; Kalkovics a délutáni sétán elmondja a főispánnak is és boldog, hogy megnevetetti vele a kegyelmes urat; a bíró is jól mulatott rajta, mikor este, vacsora közben újságolták neki, micsoda tételes igazságban tört ki a sintér haragja. De jóformán meg se vacsorázott még, mikor hirtelen más hang kongott a beszélgetésbe.

— Félrekerik a haragot!

Csakugyan, félrekerik. Schnatter, a törpe vén legény, a *csverli*-szabó jelenti is már pontosan, de egykedvűen:

— Tíz van a Flórián-utczában.

Herendi egy pillanat alatt bíróvá minősült és elisietett. Szaladt a vármegyeháza felé, intézkedni, hogy mire a tüzoltók jönnek, nyitva találják a belső udvaron levő tüzoltó-szertárt. A piac közepén valami falusi ember két lova szomorkodott a szekér mellett, gazdátlanul. A Flórián-utca fölött haragosan vörösölt az ég; Hanák a harangozó, a nagyharangot is félreverte már: nagy tűznek kell lennie...

Egy öreg hajdú üldögélt a vármegyeháza kapujában; Herendi már messziről kiáltott neki:

— Gergő bácsi, kérem, vezesse a szertárt elé azt a két lovat, hogy a vizipuska elé foghassuk...

— Kérem alásnan, bíró úr, nekem nem szabad innen elmennem; itt kell üldögelnem a pénztár ablaka előtt...

— Jól van, Gergő bácsi; majd más... — szólt a bíró s besietett a kapun.

A vármegyeháza márványlépcsőin ép akkor lépegett valaki lefelé a sötétben. Égő szivar a szájában: annak a tüznel villant meg a czifra hajdúruhája. A bíró már messziről szólt neki:

— Szaladjon csak barátom a piacra.

— Ebnék parancsol az úr! — vágott közbe emez betyke göggel, ép a lépcső aljába érve. Igazában durvább, gorombább volt a hajdú

felelete, mint a hogy én mondom, de a milyen kurta és goromba volt, olyan hirtelen ott csattant a hajdú képin a bíró jobbkeze. A szivar kiesett a hajdú szájából, egy tájékszivarospóka darabokra pattant a márványlépcső legelső fokán. Herendi szó nélkül sietett tovább. A szivar elgurult a földön, szaladó emberek eltaposták; a hajdú káromkodott, az emberek kiáltoztak, futkostak, a toronyban rémesen kongott a nagyharang...

A tüznel egyébiránt nem történt semmi különös; a házak égtek, a tüzoltók oltottak. Janek, a *Szatter* — új tüzoltó volt még — leesett az egyik leégett ház zsarátokos tetéről. Szerencsére nem ütötte meg magát nagyon; föltápázkodott, körülnézett, látják-e sokan, megtapogatta magát s félre sompolygott. Leégett vagy hat ház. Elég sok, különösen ha meggondolja az ember, hogy épen a leégett házak egyike előtt állott Szent Flórián szobra, maga az utca is tőle kapvta a nevét. A szobor czifra, gazdag ornátusban ábrázolta a tűzoltó-szentet, a hogy a jobbában lévő rooskából messzeségbe melázó nyugalommal önti a vizet a lábánál égő házra. Most, itt a valószínűség tűzben melege is lehetett a hosszú palástjában s némiképen restelhetett is a dolog... Hiába, még a szentekben sem lehet mindig bizni.

Öreg este volt már, mikor a tűz közönsége eloszlott. Pintér Miska korezmájában nagyon sok *kevert* fogott el ez este, az asztaloknál alig lehetett helyet kapni. Zaják, a kövér tót szuster egy sarokasztal mellől vigan hunyorított minden érkező felé:

— Szíp kis tizecske vót, mi? — kérdezte elégedetten, szinte dicsekvőn, mintha ő csinálta volna az egész tüzet. Föltűnő volt azonban, hogy az emberek nem annyira a tüzet tárgyalták, mint inkább a Herendi esetét. Ennek a híre valóssággal úgy terjedt mint a tűz. Zsongó érdeklődés forgatta, nyaldosta, vitatgatta az esetet. Hogyne? Ez már valami; igazán bor mellé való téma: nyelvszettintőn érdekes, akár egy asszonyhistoria, sajnálkozásra és kárörvendésre egyaránt alkalmas. A bíró fölpofozta a kegyelmes úr huszárját! Halk megjegyzések, tévova ítéletek röppentek, kavarogtak a dohánnyüstös levegőben.

— Ebből baj lesz. Sajnálom Herendit...

— Johant sajnál, ő kapta, a mit kapott...

— Vajjon mit szól majd a kegyelmes úr? Haragudni fog...

— Súlyos az eset minden esetre. Nem szeretnék most bíró lenni...

— Eh, mit! Jól tette... Ha bíró, hát bíró!

A felső asztalnál megyei urak ültek.

— Hivatalos hatalommal való visszaélés — mondta az egyik aljegyző.

— Személyes ügy — mondta az ügyész — becsületsértés...

— Becsületsértés, persze, persze — hangzott mindenfelé az asztaloknál.

Tahy asztalos tüzelt a legjobban.

— Helytelenül cselekedett a bíró — szólt szigorúan — már pedig ha helytelenül cselekedett...

Ebben a pillanatban lépett be a bíró. Tahy hirtelen szelidséggel fejezte be a mondatot:

— Majd megfelel ő magáért! Jó estét, bíró úr!

Minden szem Herendire szegződött. Sovány szabó volt, de úgy tekintettek most rá, mint valami hősré, vagy mártírra; sajnálták és — irigyelték.

Herendi hamarjában azt se tudta, miről van szó.

— A kegyelmes úr huszárja...

— Igazán nem is sejtettem, hogy ő volt...

— (Aha! már tagadná!)

— Öszintén sajnálom...

— (Fél!)

A bíró lassan elfogyasztotta a savanyúvizes kevertjét (az ilyen kákabéli ember hova is bírna többet!) aztán hazament. A mulatóság késő éjszakáig tárgyalta a nagy eset várható fejleményeit. Odakint csillagos volt az ég; de mintha az égi fényességek is meghalványultak azt suttognak egymásnak: a bíró pofon ütötte a kegyelmes úr huszárját!...

Tahy asztalos meg volt elégedve magával: ő volt a szóvivő az eset megvitatásában s mi-

közben lassan, de bizonytalanul bandukolt hazafelé, önértélesen mormolta.

— Vagyok olyan polgár, mint Herendi...

Másnap reggel — kilenc óra se volt még — a várnagy hívatta a bírót. Egy hajdút küldött a vármegyeházáról. Vármegyeháza, várnagy, hajdú, — hiszen ha legalább egy-két százestendő történetet beszélnek, a tisztelt olvasó legalább megremeghetne, kikerül-e még a bíró a vármegyeháza kapuján — élve; de így, hiába, biztosra veheti, hogy mégis csak kikerül. Ámbátor az is igaz, hogy a várnagy roppantul vésztlőslő képpel fogadta a bírót a kegyelmes úr lakószobájának az előszobájában.

— Az Istenért, bíró úr, mit csinált, mit cselekedett? — kérdezte minden bevezetés nélkül s olyan tragikusán, hogy Herendi akaratlanul elmosolyodott.

— Nem, ez nem nevetni való — folytatta a várnagy — ebből komoly baj lehet! Tudja-e, mit cselekedett? Arczul ütötte... Megsértette a kegyelmes úr huszárját! A Johant!...

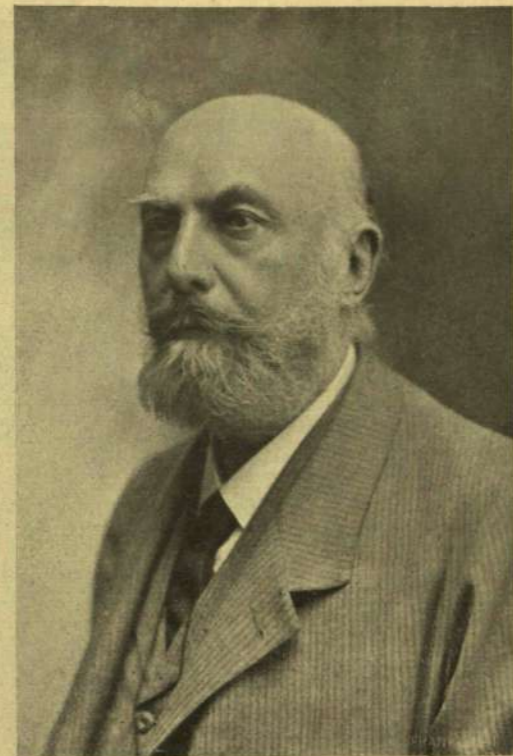
Herendi elkomolyodott s egyszerre mintha hirtelen megnőtt volna ő maga is, a hangja is.

— Arczul ütöttem egy szolgát, mert nem engedelmességet és mert gorombáskodott!

— Kérem, kérem, ne heveskedjünk. De hát tudta-e bíró úr, hogy az a kegyelmes úr huszárja volt?

— Nem tudtam; de ha tudtam volna, akkor is pofon ütöttem volna! Mert senkitől sem tűrök el gorombaságot. Hivatalosan rendelkeztem, olyankor pedig nekem mindenki engedelmességni tartozik, maga a kegyelmes úr is...

— Ne olyan hangosan! — mondta volna a várnagy, ijedten tekintve a szomszéd terem felé, de már késő volt: a bíró utolsó szavaira hirtelen elémert maga a kegyelmes úr. A várnagy elhalványulva vonult a szoba sarkába.

WARTHA VINCZE A MŰEGYTEM MOST ELHUNYT KIVÁLÓ TANÁRA.

A főispán barátságosan mosolygott s kezét nyújtott a bírónak.

— Tökéletesen igaza van a bíró úrnak — mondotta. — Nekem azonban személy szerint kellemetlen az eset s nagyon szeretném, ha meg nem történt volna.

— Én is sajnálom, hogy megtörtént — mondta a bíró udvariasan.

— Ezt örömmel hallok. Így könnyen és

békésen el lehet intézni a dolgot. Ha a bíró úr hajlandó kijelenteni, hogy sajnálja...

— Ezt ennel ismételten kijelentem...

— Helyes; de mégis bizonyos formában kellene ezt megtenni... neki... a sértetnek...

A bíró öszeráncolta a homlokát.

— Bocsánatot kellene kérnem... erre méltóztatik gondolni?

— Hát igen... Nem kétkem, a bíró úr hajlandó reá...

— Nem, erre nem vagyok hajlandó — mondta a bíró határozottan.

— Erre nem hajlandó a bíró úr?

— Egyáltalán nem.

— Baj, baj... — mormolta a főispán kedvetlenül. — Akkor hát — folytatta más hangon — egészen, máskép kell intézkednem; akkor hát nincs tovább mit beszélnünk...

A kegyelmes úr hidegen becsizentelt a fejével s elvonult; a bíró meghajította magát, sarkon fordult és elisietett.

Ezzel vége is van a történetnek; és én, az író, nagyon sajnálom, hogy épen itt, a végén, nincs semmi csattanója; de hát hiába, — nincsen. Csak annyi tartozik még hozzá, hogy a kegyelmes úr csakugyan máskép intézkedett: megvonta a barátságát a bírótól. Kalkovics a vármegye ellenségének tekintette Herendit s ezután más szóval varratott. Szegény Johan sérelme azonban sohasem nyert hivatalos elintéztet. A főispán sokszor bevonult még a városba, de alig fogadta a Herendi köszönését, pedig ez mindig tisztességgel megemelte a töröksapkját; Johan a bakról egy gyűlöletes pillantást vetett feléje, aztán hirtelen az utca másik oldalára fordította a fejét...

Hogy el ne felejtsem mondani: Johan nyomában az eset után egy új, czifra faragású szivarospókát kapott; a kik látták, hamarosan megállapíthatták róla, hogy finom tájé és gyönyörűen szívódik...

ÖRÖK HARCZOSOK.

Mindig tusáztam, mindig csatáztam,
Kinn táboroztam, szabadban áztam,
Nyáron izzadtam, telente fáztam,
Kebelemen kenyerem, hátamon házam.

Előre törtem: döntöttem hátra,
Gyávák sarkamban, elől a bátra;
Csaholva szabdalják testi ruhámat,
S birkóztam bennem harag és bánat.

Mikor sájtottam szivem-rendületen:
Magam is vélok porba kerültem;
Ránk jajtútt a föld feddő bús jajjal:
Mért bánik így a magyar a magyarral?

Véres századok gyászos példája
Korbácsol minket vívó hajszára.
Ural tövétől az Ozeanáig:
Magyar sziv holtig vérről virágozik.

Lovon születünk, lórlól beszélünk;
Mindig rohanunk, mégis elkésünk.
Zászlónk foszlánya: szemünk fedője,
Testünk: lelünknek bús temetője.

Mért volnék hát jobb, nemzetem, nálad?
Sötét szemünkben testvér a bánat.
Ha újulsz, én is veled újulok,
Ha hullasz, én is teveled hullok.

Mért szánjam-bánjam megvagdalt arczom?
Tied is véres áldatlan harczon.
Ha más baj nincsen: öntestét marja
Magyar Istennek furesa magyarja.

Az élt e földön, ki vívott, tusázott,
Nemcsak szűz vízben: vérben is ázott.
Mi, boldog magyarok, bezegg tusáztunk,
Örökös véres záporban áztunk.

Oláh Gábor.

ŐSZ.

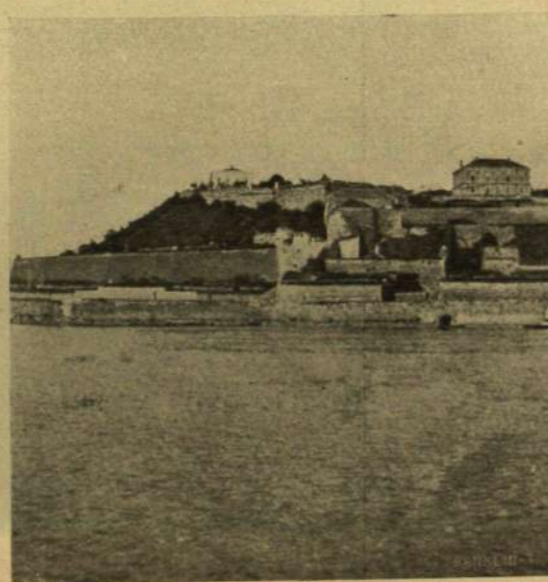
Búsán mutat a falu tornya
A szürke, felhős, őszi égére,
Lélekre, szűzre, hóféhérre
Ráhull a vágyak lassu korma.

Oh, lusta vágyak füstje, felleg,
Halottas inge dermedt tájnak,
Mellyel a víg szerelmek fájnak,
S halott harangok ünnepelnek.

Oh, lassu vágyak mérge, terhe
Miert is térsz meg minden fájo
Bús őszel furesa, messze tájrol
Rontó varázsigéket ejtve?

Bús, őszi, lusta vágyak átka,
A merre hullsz, a lomb lehervad,
És bóg a réten a kivert vad,
És félti pártját a mátká.

Szegedi István.

A BELGRÁDI VÁR (KALIMEGDÁN) A KASZÁRNYÁKKAL.

BELGRÁD, A SZÁVA FELŐL NÉZVE.

FELVONULÁS A BAKÓCZI-ÚTON.

A NAGY KÖBÚTON.
MOZGALMAS NAPOK.

REZERVISTÁK.

JELENTKEZŐ NÉPFÖLKEK.
MOZGALMAS NAPOK.

ÚJRA ISCHLBN.

A király a múltkor tragikus megszakítás után ismét szabadságra ment, s újra Ischlben üdült. Nemrég kiállt betegsége után megilletővé látható viszont a Salzkammergut arnyas-lombos fűdőhelyét. Hűsleges nyári látogatója annak kisgyermekkorára óta, az idén már nyolcvanharmadszor; és rendes lakója a meleg hónapok alatt 1856 óta, mikor Ischl a királynak és családjának kimondott nyári üdülőhelye lett. Azóta nem múlt el év életében, hogy nem ott, hanem máshol töltötte volna a nyarat. Az ischli császárvilla egy hosszú életkor kedves és bánatos emlékek melancholiájával köszönti az öreg királyt. Háromezernél több ritka vadásztrófeum a folyosókon, a családi arcképek temérdeksége a szobák falain — itt Erzsébet, ott Rudolf... ki tudná elmondani, mit érez az agastyán, mikor pillantása reájuk esik? A kastély kápolnájában, az oltártól balra kristályüvegben készült szekrény egy talapzaton. Kis ágyvankos fehérlik benne. Azon pihen utóljára Erzsébet királyné feje Genfben, 1898 szeptember tizedikén. A vankoson fekete selyemszalaggal átköve a halotti levél, melyet a geni hatóság urai állítottak ki francia nyelven s láttak el nevük aláírásával. Aztán a királyné boudoirja, változatlanul abban az állapotban, a mint Erzsébet királyné kilépett belőle, mikor utóljára nyaralt Ischlben. Egy paravent-on a királyi gyermekek fényképeinek sokasága és még két más felvétel: Erzsébet román királyné és Traun grófné arcképe.

Múltak az évek, s a király egymaga vonult Ischlbe. Nem sokáig volt egyedül, mert beköszöntöttek unokái, Mária Valéria főhercegnő gyermekei az édesanyjukkal. Jászó-szobájuk egészen közel van királyi nagyapjuk lakosztályához. Napi munkája közben, vagy egy-egy vadászat után ott üdült legkedvesebben az öreg király; részt vett játékaikban és bíráskodott köztük, ha nézeteltérés támadt a kicsinyek közt. De az idő elrohant s két év előtt férjhez is adták a legnagyobbik leánykát. Az ischli villára nem egyszer a gond árnyéka is borult, különösen három évvel ezelőtt, mikor a király nyaralásának idején betegeskedett. De a múlt évben ismét vidám napok köszöntöttek Ischlbe. A király a régi kedvelt díhett vadászzenvedélyének — Ischl volt mindig a legkedvesebb vadászó tanyája — s esőben, jóidőben fáradhatatlanul járt a vad nyomán a salzkammerguti sötét erdő eserkészó utain.

A király az idén is vadászni akart. Ezzel az elhatározással kelt nyolcvanharmadik ischli útjára, s a szerajevói rémes nap után kétszeresen szüksége van vigasztalásra, melyet a vadászat nemes szenvedélyében mindig meglelt. De mindenek előtt dolgozni akart. A kötelességeit nem hagyhatja. Azok, kik megfordultak ischli dolgozó-szobájában, esodálkozva emlegetik e szoba komoly egyszerűségét. Nincs ott semmi fölösleges dísz. A bútor barna mahagóni. Régi bútor, százéves emlék: Ferenc József király szülei használták valamikor. Derűt csak egy kis pasztell-kép varázsol a falakra: gyermekarcok, a király unokáinak képe. Meg aztán az íróasztal mellett egy kis különös fából faragott készülék: a madzag-barométer. Tréfás egy készülék az, Madonna di Campiglióban faragták, s úgy mondják, Erzsébet királyné hozta valamikor egy útjáról bucsufiának. A készülék balfelén egy leelőző zsinig, mellette ez a felírás: «Szép idő: mikor a madzag száraz; esős idő: mikor a madzag nedves; változó: mikor a madzag hol száraz, hol meg nedves; szél: mikor a madzag jobbra-balra himbálódik.» S e böles útbaigazítások alatt ez a megjegyzés van a fába beégetve: «Bővebb felvilágosítással szolgál a környék minden levelibékája.» A királyt sokszor mulattatta ez a bohóság. A szobában van még egy márványmellszobor, az ifjú Erzsébet királyné kőbe faragott képe, a falakon pedig, nagyon egyszerű rámban, a király szüleinek arcképei, és sok-sok katonai kép. A dolgozó-szobánál még egyszerűbb a szomszédos kis szoba: a király hálószobája. Egy katonai vaságy barna takaróval: abban pihen éjjelente két ország legelső katonája. Az öltöző-asztalon sincs semmi fölösleges dísz. Ennél borotválkozik a király minden reggel. Ő maga; segít-

sége ehhez nincs szüksége. A legdíszesebb tárgy a szobában a térdeplő, a királynak legkedvesebb tárgy pedig egy kis kék a falon, egy erdei szalonka képe. Rudolf trónörökös rajzolta atyjának harminckilenc évvel ezelőtt. Rajta is van a kézvonása: «Rudolf» s az évszám: 1875. Nem pompázik túlságos díszben az ischli audienciás szoba sem. Itt fogadja a király a miniszterek előterjesztéseit. Ha több miniszter van kihallgatásra rendelve, akkor hosszú asztalt és nádszékeket állítanak be a szobába. És ott elnököl a király a minisztertanácsban. Így kerül a fölösleges dísz ott, a hol lakása személyes használatra szolgál. Így van az ötvennyolc éves, mióta Ischlben tartja udvarát nyáron s ott üli meg a születésnapját is. Csak az idén nem. Az ischli séjour ismét félbeszakadt.

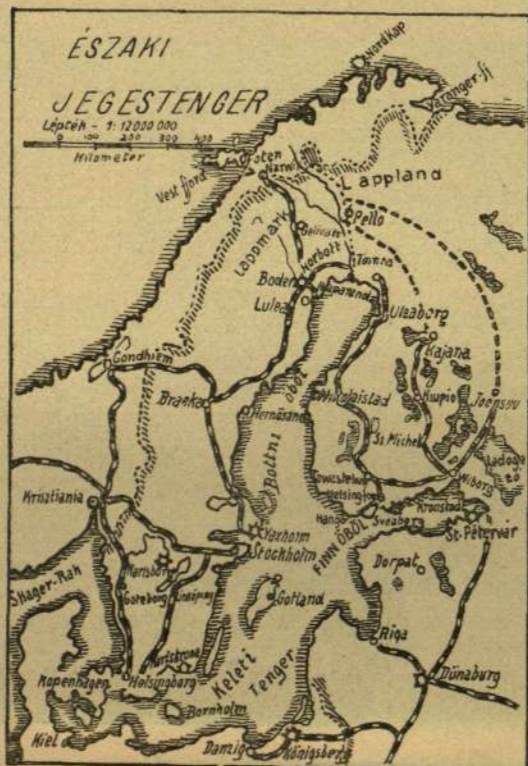
FÉLSZEMMEL SVÉDORSZÁGON.

Bismarck hírhedt mondása, mely azt a tételt igyekezett elfogadhatóvá tenni a külpolitikában, hogy egyszerre két vasat kell a tűzben tartani: más, szerencsésebb vonatkozásban, mintha valóra akarna válni.

Európa éjszaki országait: Svédországot, Norvégiát és Dániát a közös érdek s még inkább a közös veszedelem mind közelebb hozza egymáshoz s elköszíti egy kombinációt, mely ez éjszaki hármast szövetséget a nagy hármast szövetséghez kapcsolná. Sokan hiszik, Oroszországban már szinte esküsznek rá, hogy ez a szövetség és ez a kapcsolat már megvan; vagy ha még nincs meg, egy bizonyos veszélynek első fenyegető jele létrehozza.

Miből áll ez a veszély? Hedin Szven, a svéd ázsiai utazó megmondotta abban a beszéltetésében, mely most két esztendeje roppant feltűnést keltett az egész világon. Oroszország jégmentes kikötőt akar szerezni kereskedelmének és tengeri erejének az Atlanti Óceánon s e célra Norvégiának Narvik nevű kikötőjét szemelte ki magának éjszakon, az Osoten-fjord mellett. Narvikba pedig Svédország földjén át visz az út a Torne Elf folyó völgyén és ez út csak Boden, a bottni tengeröbölben lévő svéd határerőd birtoka biztosítaná a hódító számára. Svédországnak hát készülni kell életre-halálra Oroszország ellen, ha élni akar, és szövetségnie kell mindenképp előtte vele együtt legközelebbre érkeelt egykori testvérszomszédjával, Norvégiával.

Így szól a híres utazó s reámutatható bizonyítékaira is. Mindenek előtt: Finnország gyorsított eloroszosítására, ez ország függetlenségének teljes elköszására, nemzeti védelmi erejének eltörlésére s jelentékeny orosz haderőnek a Svédországgal határos Finnországban

NORVÉG ÉS SVÉDORSZÁGOK ÉS OROSZORSZÁG HATÁROS RÉSZÉNE.

való felhalmozására. Reámutatott azután a Viborgból kiinduló három, egymással párhuzamos orosz stratégiai vasút tervezésére, megépítésére. E vasutak eljeje — mely a bottni-öböl mentén a svéd határhoz már közel eső Tornea végállomásig visz, útbá ejtve Nikolast kikötőt, melynek nagy jövőt szánt az orosz haditengerészet vezetősége — már kész és forgalomban van. A második, a középső vonal szintén a Pétervárral elsőrendű vasúti összeköttetésben álló Viborgból indul ki s a finn tavak vidékét áthatítva, Uleaborgig már készen áll; folytatására, a Torne Elf völgyénél lévő Pelloig, vagyis Svédország keleti szárazföldi határáig a már meglevő tervek alapján készülnek, de talán már benne is vannak építésében. A harmadik a párhuzamos vonalak közül (mintegy 100—100 kilométernyire vannak egymástól e vonalak) ugyancsak Viborgból indulva ki, már kész Joensuu-ig és mint a másik kettő, ez is a svéd határig visz. E három vasútnak kereskedelmi jelentősége nincs — mit keresne oly nagy apparátussal az orosz kereskedelmi érdek a szegény Lapland tájékán? — Oroszország mind a hármát, de legfőbbképpen a két újabbat, csapatok szállítására akarja egykor felhasználni.

Hedin Szven beszéltetése roppant hatást tett a svédekre. Meggyőzte magát Gusztáv királyt is: ki ne emlékezne arra az ellentétre, mely a hadsereg és a flotta szaporításának kérdésében nyílt konfliktussá esedezett Svédországban király és kormánya közt? Ki ne emlékezne arra a hihetetlenül szép tüntetésre — hiszen csak ez év február elején történt, — mikor negyven ezer munkás svéd paraszt özönlött Svédország minden részéből Stockholmba, hogy megmondja királyának: igen, a svéd nép is kívánja, hogy nagyobb sietséggel tegyenek meg minden intézkedést a veszélyben forgó hazá védelmére, mert — így szól a paraszti szónoka: — «ki védelmezzon meg téged, *du gamla, du fria, du fjellhöga Nord, én régi, én szabad, én hgy magas éjszaki-földi hazám?»*

A svéd paraszti tüntetése sehoh a világon nagyobb hatást nem tehetett, mint Oroszországban. Mert ott érezték, hogy a svéd nép az utolsó kunyhó lakójáig megértette helyzetét és Oroszország szándékait. Ennek következtében annak sejtetésével igyekeztek eloszlatni a svéd aggodalmakat, hogy a finnországi katonai rendszabályok valóság szerint Pétervár védelmét szolgálják egy ellenséges tengeri hatalom, tehát Németország ellen. Am Svédországban és Norvégiában mélyen megértették, hogy Oroszország, hiába keresve a melegvizű tengeri kikötőt a Dardanelláknál, a Perzsa-öbölben és a távol Keleten: annyi kudarc után ismét európai tengerparton keresi érdekének kielégülését, s ez a tengerpart csak a norvég part lehet. De megértették Oroszországban is, hogy az éjszaki három ország védelmi szövetségének, ha még nem kötötték volna is meg, szükségképpen el kell következnie. Ez éjszaki hármasszövetségnek első sorban Németországhoz s általa hozzánk és a hármasszövetséghez való csatlakozása is, természetes fejlődése, de minden esetre komoly eshetősége a közel jövőnek. A tűzben egyszerre tartott két vas politikáját így követte jó ideje Németország — s egyttal a hármast szövetség is — az Oroszországgal délen és éjszakon határos országokkal: Romániával és a skandináv országokkal való szoros barátság útján. Ha esalódik egyik barátságában, még mindig magáénak tudhatja a másikat.

Oroszország nagyon nem szívesen látja ezt a barátságot, s azért kérte meg a franciaia elnököt, hogy Pétervár után látogassa meg Stockholmot és nyugtassa meg a svéd királyt, hogy a czárnak nincsenek rossz szándékai ellenük. De a finnországi hármast stratégiai vasútvonal minden magyarázatnál érthetőbben beszél. Ha többet nem, legalább azt az egyet biztosan jelenti, hogy ha az éjszaki három ország semlegességében és függetlenségében érdekelt hatalmak valaha súlyos külső bonyodalmaiba keverednének, Oroszországot alighanem magával ragadná a kísértés, hogy megvalósítsa régi tervét, melyről Hedin Szven beszélt.

a—ly.

1. Régi szoboralakú kaptárak. — 2. Kaptárak és méhészeti eszközök. — 3. A német csoport. — 4. A gödöllői állami méhészeti gazdaság csoportja.

A POZSONYI NEMZETKÖZI MÉHÉSZETI KIÁLLÍTÁSBÓL.

A PATRICZIUS.

Regény.

(Folytatás.)

Irta John Galsworthy. — Angolból Kendeffy Katinka.

Világosbarna, még mindig fényes és tiszta szemének nagyon egyenes volt a száraz, gyöngéd tekintete. Az arca, bár nem volt ráncos és idővert és túlságosan finom és keskeny, mégis valamely tengerész vagy halász arzához hasonlított, a ki egyszerű és hasznos életet élt egy mindent betöltő tradíció világosságában. Nagyon határozott hitvallású ember arca volt, a ki szatirikusan nézett minden újításra, mint olyan valamire, a mit ő már teljes ötven évvel ezelőtt megvizsgált és elvetett. Érezni lehetett, hogy az az elme, melyből nem hiányzott a finomság és esztétikus hajlam, már rég feladta a kísérletet, hogy a magaviseletbe bele-szóljon, hogy minden élelméjű számítás helyt adott az élelméjű hasznos ítéletnek, mely nagyon határozott tapasztalatokon épült. Mivel hiányzott belőle az a tulajdonság, hogy önmagát ügyesen előtérbe tölje, a mi természetes mind-azoknak, a kik annyira tudatában vannak méltóságuknak, hogy egyáltalán nem is törődnek vele; — s mivel valaki, a ki nagyon szeretett meghalt, — az egész élete árnyékban tet el. És mégis különös befolyása volt a társaságban, mert mindenki tudta, hogy semmiben sem tud komplikációt találni. Valahogy őt tekintették az utolsó menedéknek. «Oly rosszul áll a dolog? Hát ott a vén Fitz-Harold! Beszélj vele. Tanácsot persze nem ad, de mégis, mond valamit.»

És annak a tisztelőten fiatalembernek, Harbingernek a szívében különös aggodalom támadt. Vajjon nem beszélte igen szabadon? Vagy nem mondott valami igen erőset? Elfelejtkezett a vén fiúról! Lábván megérintette Bertiet, mielőtt szólt:

— Bocsánatot kérek sir, elfelejtettem, hogy

nem tud a dolgról, Bertie majd megmagyarázza.

Erre a felszólításra Bertie kissé kinyitotta az ajkait, s félig csukott szemét nagy-nagy bátyjára függesztve — megadta a magyarázatot.

Egy nagyon kedves szép asszony lakott egy falusi házban; — Mr. Courtier ismeri; — Milton szokott odajárni — a mult este kissé későn volt ott, ezek a nyomorult ördögök kiszimatolták, tőkét kovácsolnak belőle, mindenfelét intimálnak — s Miltonnak a mandátomba fog kerülni, ha nem nyomják el a pletykát. Az egészről persze egy szó sem igaz!

Az ő véleménye szerint Milton, bár olyan szilárd, mint a szikla, mégis megdöbbentően gyöngyözött el, mikor eltúrta, hogy a hölgy elkísérje, mikor a Courtier segítségére sietett s ezzel megmutatta, hol járt olyan asszonyokkal, a kikről azt sem lehet tudni, kik és hová tartoznak, bármily szépek is, nem lehet játszani!

Hosszú csend következett, melyet Winlow szakított meg: Mit tegyenek most? Sürgönyözzenek Milton után? Az efféle terjed, mint a futótűz! Sir William — olyan ember, a ki nem szokta lebecsülni a nehézségeket, — attól félt, hogy a helyzet nagyon is komoly. Hartinger kijelentette, hogy a szerkesztőt meg kellene korbácsolni. Mit tudnak róla, mit tett Courtier, mikor megtudta a dolgot? Hol volt Courtier? A szobájában ebédelt? Bertie azt ajánlotta, hogy sürgönyözzenek Miltonnak, — ha a Valleys-házban van, nem késő. Az egész pletykát azonnal elkellene fojtani. A helyzet tárgyalásán többször átfutott az a vélemény, hogy az egészét gyalázatos szemtelenségnek kell tekinteni s a dolog szerzőjét alaposan elverni, a mi egészen a lobbanékony gavallérokra vallott.

Egy újabb szünetet a Lord Dennis hangja szakította meg:

— Én arra a szegény asszonyra gondolok. Hirtelen a száraz s mégis kellemes hang felé

fordulva, Harbinger visszanyerte az önuralmát, mely ritkán hagyta el s nyugodtan morgogta: — Természetesen, sir, igaza van!

IX.

A kis fehér szalonban, melyet olyankor használtak, mikor kevés vendég volt, Mrs. Winlow a zongoránál ült s halkán játszott. Nem figyelt oda senki, mert Lady Casterley, Lady Valleys s a két leánya egymáshoz húzódtak, mintha közösen akarnának szembenézni a pletykával.

Csodálatos bizonyítvány volt az a Milton jelleméről, hogy úgy itt, mint az ebéllő-hallban megvoltak gyöngyözve a Mrs. Noelhez való viszonyának fedhetetlen tisztaságáról. Azonban mig ott csak a választásra való kellemetlen hatásáról beszéltek, itt megéreztek, hogy ez csak a kezdete, csak a határa a dolog igazi veszedelmes jelentőségének. Azok az asszonyi lelkek, melyek csatlhatatlan intuitióval azonnal rátalálnak, valaminek az elevenjére, ha a hozzájuk közelálló férfiakról van szó, már megéreztek, hogy ez a pletyka az olyan temperamentumu férfit, mint Milton, — ököre hozzá köti ahhoz az asszonyhoz.

De olyan vékony volt az a talaj a lábuk alatt, melyet a tudott tények alkottak s olyan nagy és mély alatta a következtetések és feltevések ingoványa, hogy minden szó fájdalmat okozott. Ezelőtt talán sohasem érezte még a négy nő olyan világosan, hogy ez a különös és meglehetősen ismeretlen unoka, fiú és testvér, tulajdonképpen milyen helyet foglalt el az egzisztencia vázlatában. Elfojtott izgalmaik különböző módon nyilvánult meg. Lady Casterley egyenesen ült a helyén, még határozottabb hangon beszélt mint rendesen, egyik kezével állandó ideges mozdulatokat tett s máskor sima homlokán egy kis vonal ékelődött be a szemöldök közé. Lady Valleysnak zavar tükrözött az arcán, mintha esodálkozna azon,

hogy nagyon komolyan érzi magát. Agatha leplezetlenül aggódott. A maga csendes módja szerint erős jellemű asszony volt, a kit születésétől fogva megáldott a sors azzal a természetes buzgalommal, mely kérdés nélkül elfogad minden meglevő szabályt, melyet az élet és a vallás állított fel. Az ő számára az otthona és a családja volt az egész világ, azért ösztönszerűen őszinte borzalmat érzett minden iránt, a mi ezt az ideált romlással fenyegette. Az emberek azt tartották, hogy csendes, unalmas és korlátolt, egy tyukhoz hasonlították, mely örökké a csirkéi körül kotyog. A hősiesség, talán nem volt erős tulajdonsága. De a testvére helyzetét őszintén s komolyan aggódott; és ezt az érzést nem lehetett megváltoztatni, sem megvigasztalni. Azt látta, hogy az abban értelemben, mely előtte figyelemre méltóvá teszi a férfit — Milton csorbát szenvedett; látta, hogy mint apa és férj elveszítette az értékét. Ez fáj a szívének legjobban, bár azt is keserűen érezte, hogy a lelke veszedelemben van; Agatha szigorúan hitt a házasság felbonthatatlanságában.

Barbara a kandalló mellett állott, fehér vállát a faragott márványhoz támasztotta, karját a háta mögött összefonta, a szemét lesütötte. Néha megmozdult az ajka, egyenes szemöldéi meg-megrándultak, kicsi sóhaj tört magának utat. Néha keresztül suhant az arcán egy halvány mosoly, melyet abban a perczen el is nyomott. Egyedül ő hallgatott. Az Ifjúság bírskodott az Élet felett s az ítélet a fiatal kebel egyenletes, zavartalan hullámszámban, a szemöldök nyugtalanságában s a lesütött két szempárban mutatkozott, mely tele volt valami lusta, el nem oltatható tüzzel.

Lady Valleys sóhajtott.
— Csak ne volna olyan furcsa fiú! Azt hiszem, képes rá, hogy csupa fonákiságból feleségül vegye.

— Ugyan, — kiáltott Lady Casterley.
— Nem látta az asszonyt, mama. Szerencsétlenül vonzó teremtés, — gyönyörű arc!

Agatha nyugodtan szólt:
— Ha elvált asszony, nem hiszem, mama, hogy Eustace elvegye.

— Ez igaz! — mormogta Lady Valleys, — reméljük a legjobbat.

— Hát még azt sem tudjátok, ki hibájából történt a válás? — kérdezte Lady Casterley.

— A pap azt mondja, az asszony vált. De ő nagyon jó. Bár úgy lenne, a hogy Agatha gondolja!

— Gyűlölöm a bizonytalanságot. Miért nem kérde meg senki attól az asszonytól?

— Jöjjön velem, nagymama s kérdezze meg maga; tudom, kedvesen tenné!

Lady Casterley felnevetett.
— Majd meglátom, — szólt. Valami küzdött a szemében lobogó önkényes gáncoskodás ellen. Mint az egész világ, ő is elkényeztette Barbarát, s teljesítette minden óhaját. Mint az, a ki hisz a rendje isteni voltában, úgy szerette ezt a gyönyörű gyermeket. Bár a bámulat nem volt erős oldala, mégis megbámulta még azt a különös meleg szeretetet is az élet iránt, melylyel kettéválasztotta meztelen tagjaival a Lét vizét s ellökte magától a tarajos hullámokat

Kidöntött fák a Nemzeti Múzeum kertjében.

úgy, mint egy búbajos nagy nympha. Érezte, hogy inkább ebben az unokájában lakik a patricius lélek, mint a jó Agathában. Agathának is voltak előnyei: a komolyság és magas elvek; de néha korlátolt és túlhajtottan anglikán volt, a mi sértette a Lady Casterley praktikus, nagyvilági lelkét. Gyengeség volt ez is, és ő gyűlölt minden gyengeséget. Barbara sohasem volna túlérzékeny erkölcsi kérdésekben, vagy valami olyanban, a mi valóban mindenkiféle való az arisztokráciában. Ellenkezőleg, inkább az volna lehetséges, hogy a túlsó oldalon hibázzon — csupa telivérségből. Mint a hogy a szemtelen gyermek megmondta: «Ha az embernek nincs múltja, nem lehet jövője sem!» És Lady Casterley gyűlölte azt, a kinek nem volt jövője. Ambíciózus volt; de nem a lent születettek, a semmiből feltörekvők ambíciójával, hanem azzal a nagy szenvedélylyel, melylyel valaki, a ki a tetőn, a legmagasabb ponton van, meg akarja tartani ezt a magaslatot.

— És Te hol találkoztál azzal a... hm... asszonyteremtéssel? — kérdezte Lady Casterley.

Barbara átjött a kandallótól s a karosszék fölé hajolva, úgy tetszett, mintha teljesen beborítaná a nagyanyját.

— En sérthetetlen vagyok, nagymama, engem nem ronthatott.

Lady Casterley körül hullámszórt a föléje hajló ifjúság melege, az arcán kétely és helytelenítő gyönyörűség tükrözőtt.

— Ismerem a bűneidet, — szólt, — most arra felelj, a mit kérdeztem.

— Találkoztam vele néha, öröm rá nézni, oly szép. Nena beszélék is vele.

Agatha újra azzal az erőltetett nyugalommal szólt közbe.

— Édes Babs, igazán azt gondolom, várnod kellene.

— De édes angyalom, miért? Mit törődöm én azzal, ha négy férje is volt?

Agatha az ajkára harapott, Lady Valleys kacagva mormogta:

— Igazán rettenetes vagy, Babs.

A Mrs. Winlow muzsikája megszűnt, az urak bejöttek. És a négy nő arca megmerevedett, mintha álarozatot tettek volna fel; igaz ugyan, hogy majdnem mind rokonok voltak, a Winlow-pár is másod-unokatestvér, mégis, olyan volt ez a dolog, melyről mind a négy az ő különböző módja szerint úgy érezte, hogy nem képezheti beszéd tárgyát. A beszéd a háborúriadalomtól — melyről Winlow azt mondta, nyolcz napon belül kiszenved, — a Brabrook beszédére ment át, melyet Harbinger utánozott.

Innen a Winlow repülésére, Andrew Grant a «Barthenon»-ban megjelent cikkére, majd a Harbinger karikatúrájára szökött, mely alá ez volt írva: «Az új Tory. L—rd H—rb—nger. Társadalmi reformokat mutat be barátainak. A képen Harbinger egy meztelen csecsemőt mutatott be egy sereg koronás öreg hölgynek. Innen egy táncosnőre esapott át, majd az általános biztosításról szóló törvényjavaslata. Azután újra a háborúra, egy nagy francia író új könyvére, s újra a Winlow repülésére tért át. Minden egyenesen és őszintén hangzott, mintha mindenki azt mondaná, a mi épen eszébe jutott. Mindamelletkül különösen került mindenki, hogy a belső, szellemi jelentőségét érintse valaminek; vagy nem láttak ilyen belső jelentőségeket?

Lord Dennis a szoba távoli sarkában ülve, egy rézmetszeteket tartalmazó mappát nézett, mikor puha érintést érzett az arcán, s megcsapta egy ismerős illat. A nélkül, hogy hátranezett volna, szólt:

— Ezek nagyon szépek, Babs!
Mivel nem kapott feleletet, hátranezett. Valóban Babs állott ott.

— Gyűlölöm, a ki az emberek háta mögött leselkedik! — szólt nevetve.

Ezek ketten nagyon jó barátok voltak. A barátság akkor keletkezett, mikor egész londoni saisonon át Barbara mint aranyhajú gyermek, minden reggel mellette lovagolt, keresztben ülve egy szürke ponyn. Ő most már nem lovagolt; egyetlen szabadban való foglalkozása a halászat volt, de ehez azzal a makacs kitartással ragaszkodott, melylyel egy fegyelmezett telivér természet tiltakozik az ellen, hogy a vénség megérintette a vállát. Bár Barbara már nem lovagolt vele, megszokta, hogy mindenben ő volt a bizalmasa s mindég el is várta bizalmaskodásait, azért bámulva, aggodalommal nézett utána, mikor otthagya őt s egy ablak felé tartott.

Egy olyan sötét, de villogó éjszaka volt, a mikor úgy tetszik, mintha valami repülő malícia lebegne a levegőben; mikor a nehéz fekete felhők felett vagy rongyos szeleik alól úgy tűnnek elő a csillagok, mintha rég forralt rossz indulattal telt szemek néznének le az emberekre. A nagy sóhajto fába is beleköltözött ez a szellem, csak egy maradt változatlan: egy

sötét toronyalakú ciprus, melyet háromszázötven évvel ezelőtt ültettek, s úgy tetszett, mintha a tradíció megtestesülése volna. Ez nem sirt, sóhajtott, hajlongott, mint a többi. Ez igen sűrűn idegzett, igen ellentálló volt, nem bocsátotta be magába a Természet lehelletét, ennek az ágai közül csak száraz szigorúságában, mintha elszáradt, meghalt volna valami a lelkében.

Barbara visszatért az ablakból.
— Úgy tetszik nekem, mintha egész életünkben nem tehetnék egyebet, mint hogy játsszunk az eshetőségekkel.

Lord Dennis szárazon felelt:
— Nem értelek, drágám.

— Nézze csak ezt a Mr. Courtiert, — mormogta Barbara; az ő életében annyival több a veszedelmes eshetőség, mint a mi uraink közül bármelyikében. És mégis morognak rá.

— Lássuk csak, miket csinált!

— Oh, azt hiszem, nem sokat, de mindenél az volt a jelszó: «Minden vagy semmi.» Harbingernek például mi számít? Ha a Szociális Reformja semmivé foszlik, ő még min-

A szentgotthárdi csatát ábrázoló festmény a nagyfalvi r. kath. templomban.

Szentgotthárd.

A magyar vitézek közös sirja.

dig Harbinger, a kinek ötvenezer font évi jövedelme van.

Lord Dennis furcsán nézett fel.
— Lehetséges-e, hogy nem veszed komolyan a fiatallembert, Babs?

Barbara felhúzta az vállát, s a fehér bőrön kissé lejjebb csúszott egy pánt.

— Játék az egész. Ő is tudja, észre veheti a hangjából. Persze nem tehet róla, hogy semmit sem számít, s ő ezt is tudja.

A nagyfalvi határ, a hol Montecuccoli Köprili Ahmed török nagyvezéren 1664 augusztus elsején fényes győzelmet aratott.

A SZENTGOTTHÁRDI CSATA KÉTSZÁZÖTVENEDIK ÉVFORDULÓJA. — Ifj. Kravacs György felvételei.

— Azt hallottam, utánad fut. Igaz ez, Babs? Barbara felelete megint egy vállvonás volt, s ez a vállak szoborszerű szépsége mellett is olyan volt, mint egy kötélyes gyermek modulata.

— És ez a Mr. Courtier, — szólt Lord Dennis szárazon, — utána te futsz?

— Én a világon minden után futok, nem tudta még ezt, drágám?

— Észszel, gyermekem.

— Észszel! Természetesen — mint szegény Eusty! Elhallgatott. Harbinger állott mellette, s magatartása oly közel volt reverenciához, a mint az töle várható volt. Valóban, csaknem félnéken nézett rá.

— Eléneklí azt a dalt Lady Babs, melyet annyira szerettek?

Együtt mentek tovább, s Lord Dennis, a mint a felséges fiatal pár után nézett, nagyon komolyan simogatta a szakállát.

X.

Milton váratlan londoni útja annak az elhatározásának a megvalósítását érezte, mely lépésről-lépésre azóta érlelődött meg benne, mióta a Burcombe tanya kőköcskás pítvárában először látta Mrs. Noelt. Ha ő is úgy akarja — és tegnap este óta úgy érezte, hogy igen, — feleségül fogja venni.

Megmondtuk már, hogy egyetlen botlás kivételével, Milton szigorúan józan életet élt. Ez azonban nem azt jelentette, hogy nem volt képes lángoló szenvedélyre. Ellenkezőleg. Az a láng, melyet oly féltékenyen őrzött, ott pislogott a lelke mélyén, elfojtva, senyvedve; alig

A Nemzeti Múzeum kertjében.

Csónakház a Margitsziget partján.

volt levegője, melyből táplálkozhatott. De abban a pillanatban, mikor megérintette a lelkét annak az asszonynak a lelke, hatalmas erővel csapott fel. Ő volt minden vágyának a megtestesülése. A szeme, a haja, az alakja; az a kicsi gödröcske vagy mélyedés a szája szélén, ott, a hová a kicsi gyermek az újat teszi. Az, hogy mozgott, mintha öntudatlanul együtt mozogna a levegővel; a hangjának az a csendesége, mely nem annyira a saját boldogságát hirdette, mint abból a veleszületett vágyból származott, hogy másokat boldoggá tegyen; és az a természetes, erős intelligencia, a mely a nagyon megértő emberek tulajdonsága, s ritkán található a nagyra való, entusiastá asszonyokban; mindez külön-külön hallotta be a szívét. Nemcsak álmódott róla, nemcsak vágyott utána: hitt benne. Eltöltötte a lelkét, mint valaki, a ki sohasem hibázhat; mint az, a ki ha feleség is: mindig szerető marad, s ha szerető is, mindig hűséges társa a lelkének.

Milton előtt soha sem beszéltek, soha sem pletykáltak asszonyokról, és a válásának a története csak annyiban érdekelte, hogy őt tartotta sértett félnek. A pappal való beszéde óta csak egyszer tett róla említést, mikor egy vendégüknek felelt: «Oh, nagyon jól emlékszem a perére, — szót egy hölgy; — ő volt az a szegény asszony, a ki...» «A ki nem tett semmit, meg vagyok róla győződve, Lady Bonington.» A hangjának a veszedelmes csengésére valaki idegesen nevetett; s a beszéd hirtelen más fordulatot vett.

Minden válás ellenkezett a Milton meggyőződésével, de szegyenkeve elismerte, hogy vannak esetek, a mikor a felmentés elkérhető.

Nem volt az az ember, a ki bizalmat kért vagy várt. Ő maga sohasem vallotta meg élő embernek lelki, szellemi küzdelmeit, és azok a küzdelmek, melyek nem a szellemet érintették, nem érdekelték őt. Bármely pillanatban kész volt az életét kockára tenni annak a bálványának a tökéletességéért, melyet lelkében alkotott, ép olyan egyszerűen és becsületesen, mint a hogy a testével védte volna meg, ha veszedelem fenyegeti.

Ugyanaz a fanatizmus, a mely úgy tekintette a szenvedélyt, mint egy önálló országot s nem törődött azzal, vajjon alkalmas-e arra, hogy a szociális keribe beültesse; ugyanaz hajtotta őt Londonba, hogy megmondja az apjának elhatározását, mielőtt Mrs. Noellal beszélne. Az egész dolognak egyszerűen és tökéletes rendben kell megtörténnie. Mert belőle nem hiányzott az az erkölcsi bátorság, mely azok tulajdona, a kik a saját aspirációik csigaházába visszavonulnak élnek. És mégis, talán mégsem volt annyira erkölcsi bátorság, mint nemtörődés azzal, hogy mit gondolnak s mit cselekszenek mások, a mi abból a veleszületett ellentétből származott, mely tiltakozott a mások érzésének az értékelése ellen.

Az öreg Tudor-korbéli kardinálisnak a sajátos mosolya, melyben legyőzhetlen önbizalom s szellemi orffortorgatás rejlett, — játszott az arcán, mikor arra gondolt, hogy fogadja majd az apja azt, a mit ő mondani fog. Nem sokára pedig egyáltalán nem gondolt ezekre a dolgokra, mert beletemetkezett az útra hozott munkájába. Nagy mértékben meg volt az a tulajdonsága, a mely a közéletben való szereplés föltétele: osztatlanul át tudta terelni az egész figyelmét egyik dologról a másikra.

A paddingtoni állomásról egyenesen a Valleys hához hajtattott. Úgy tetszett, ez az oszlopos bejáratú hatalmas rezidenciája bálmul azon, hogy most, a saison tetőpontján, ennyire lakatlan. Három inas szabadtotta meg Miltoont kevés podgyaszától, megmosdott s átöltözködött, s miután megtudta, hogy az apja itthon ebédel, sétálni ment s a Templebeli lakása felé irányozta lépteit. Kicsé gondatlanul öltözött hosszú alakja, mint mindig: feltűnést keltett, s ő, mint mindig: most sem vette észre. Bolyongása közben egy más Londonról, más Angliáról álmódott, mely nem hasonlít ehez a dagályos, felfuvalkodott emberi gyülekezőhelyhez, ehez a lármas, diszonáns keresztből és fákiból alkotott symphoniához. Egy olyan Londonra, olyan Angliára vágyott, mely rendes és önbecsülő, melyből kitakarították, ki-seperték a plutokratákat, hirdetések, a gombamódra, rossz anyagból épült házakat, a szen-

zációzt, az alávaló durvaságot, bünt, munkátlan-ságot. Olyan Angliát alkotott képzeletében, a hol minden ember tudja a helyét, sohasem hagyja el és hűségesen, becsületesen dolgozik benne — ki-ki a maga osztályában. A hol minden ember, a munkástól az arisztokratáig hitben oligarcha, gyakorlatban gentleman legyen. Egy olyan aczélesillogást, tevékeny Angliát, melynek már a látása békét parancsoljon. Olyan Angliát, melynek rendíthetetlenül nyugodt, higgadt és finom a lelke, — miként higgadt és finom minden egyes az ő sok-sok milliót számláló lelke körül; a hol hitvallása van a városnak és hitvallása a vidéknek; a hol megelegedés honol s nem visszhangzik panasztól az utca.

És a mint végig haladt a Strandon, egy rongyos kicsi fiú sápitva kiáltott utána:

— Rémes felvezetés egy bankban! Nagy szennázció! Hu... Hu...
(Folytatása következik.)

TRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Verses könyvek. A három verses könyv között, a melyekről itt szólni kívánunk, belső érték és az előadás készsége Szalay Mátyas Hunnia nagy hete című kötetének követik a kétségtelen elsőseget. Szalay Mátyas a hit örömet és dicsőséget éneklő forró, egész az extázisig hevülő rajongással, odaadással és lelki beleolvadással. A vallási hev ilyen tüzes megnyilatkozása a kétségkedés, közömbösség és tagadás mai korában meglehetősen ritka jelenség és nagyon érdekes, hogy a megnyilatkozás formája egészen modern, technikája egészen a magasztos művészeté. Egyáltalán nem mondhatjuk ezt Hedvig-Hidvegi József verseiről. Sok-sok vers, valószínűleg évtizedek termése, a mely évtizedek azonban, ha talán produkáltak is mélyebben szántó élményeket, ezek költői értéke a szegény szavú és keskeny lendületű versekben sehogy se tud föltárulni. A hol a szerző nagyot akar mondani, ott kiszólás lesz az igyekezetéből. Hargitai Károly Versek című könyve alkalmi rigmusok csinált- virág bokrétyja.

Abonyi Lajos pályája. A magyar regény és a magyar népszínmű irodalom egy igen termékeny és nem is nagyon régen még népszerű művelőjének Abonyi Lajosnak életét és munkásságát terjedelmes tanulmányban ismerteti dr. Győre János

Halálozások. Elhunytak a közelebbi napokban: HARRER PÁL, Óbuda egykori polgármestere, Harrer Ferencz dr. fővárosi tanácsos és özvegy Szarvas Gáborné édes- atyja, 85 éves korában, Budapesten. — Idősebb PEKKER ISTVÁN nyug. igazságügyminiszteri szám- tiszt 79 éves korában, Kőteleken. — BAGOSY KÁROLY királyi tanácsos, Jász Nagykun-Szolnok vármegye nyug. alispánja 73 éves korában, Mező- tuzon. — MISLEY SÁNDOR dr. ítélőtáblai bíró 54 éves korában, Debreczenben. — BLUM BERNÁT mag- ánzó 62 éves korában, Budapesten. — BESSER Győrgy, a Vasvármegyei Gazdasági Egyesület iroda- tisztje 53 éves korában. — SELVEY JÓZSEF, a bara-

főgimnáziumi tanár. A tanulmányt nemcsak a ke- gazdasági ipar részvénytársaság igazgatója Bécsben 57 éves korában. — Kis-ruszkai Csanédr JENŐ nyug. Ganzyári főhivatálnok 47 éves korában, Hultschinban. — Martonosi GÁLFY DÉNES dr. posta- és táviró-tanácsos, a rákosligeti Munkás Otthon-szövetkezet elnöke, a budapesti evangélikus református egyház tanácsosa, 54 éves korában Rákosligeten. — Legrádi és szilgiet dr. THERRAY LAJOS nyug. m. kir. erdészeti főorvos 63 éves korában, Rimaszombatban.

Öz. SZILÁDY LAJOSNÉ, szül. Vörös Otília 85 éves korában, Kecskeméten. — Öz. zechentgrubi ZECHENTER GUSZTÁVNÉ, szül. Keresztalvy Emília 80 éves korában, Kőrmöcsbányán. — Öz. HERINGH JÓZSEFNÉ, szül. Czvek Eleonóra, Heringh Kálmán egri főszolgabíró anyja 78 éves korában, Egerben. — Öz. hosszúfalvai HOSSZÚFALUSSY LÁSZLÓNÉ, szül. HOSSZÚFALUSSY ALBERTINA 72 éves korában, Miskolczen. — DUS LÁSZLÓNÉ szül. Kovács Julianna 68 éves korában, Nagyvárádon. — Öz. BARTOS GÁBORNÉ szül. Csathó Mária 67 éves korában, Nagyvárádon. — KELEMEN GYULÁNÉ szül. Hajduska Paulina 56 éves korában Budapesten. — Öz. GIEZI, assa- és ablanczkerti GAYCZY VILMOSNÉ, szül. bernátfalvi Földváry Jolán Budapesten. — BAI- ZNER MÁRIA, balassagyarmati Baintner Ernő hon- védhuszárnagy és felesége, szül. Wurga Mariska leánykaja Váczott.

Új könyvek: Hunnia nagy hete. Szalay Mátyas költeményei. Budapest. Az Élet kiadása.

Versék. Irta Hedvig József. Budapest. Versek. Irta Hargitai Károly. Budapest. Abonyi Lajos pályája. Irta dr. Győre János Múzeumban.

HALÁLOZÁSOK.

Steckenpferd- liliomtejszappan. Bergmann & Co. czégtől, Tetschen, a/Elbe. egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend, szeplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr- és szépség gondozásában való fölülmúlhatatlanságáért. Ezért elismerték a SOK LEGNAGYOBB KÜLTETÉS! BEVÁSÁRLÁSÁNA! óvatossá! Ugyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védő- jegyre és a czég helyes nevére! Darabja 80 filléért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerezletekben, stb. Hasonlóképpen kitérő Bergmann Manera liliomkrémje (70 fillér egy tubus). Kitérő szer női kezek gondozására.

Steckenpferd- liliomtejszappan

Alapítva 1865-ben. **Heckenasl Gusztáv zongoratermei** Budapest, csakis Gizella-tér 2. sz. Telefon: 1-69.

DÖRR, IBACH, WERNER zongorák egyedül képviselése.

Prof. **Estecházy Ferencz Tata** uzadalmi nevelőgyőze. **LAKODALMAS** édes (dami sec.) **ÁLDOMÁS** savanykás (sec) **BILLIKOM** száraz (Extra dry) **VIN NATURE** — Brat. Vezérképviselet és raktár: **GROSZ BERNAT, BUDAPEST,** V. ker., Rudolfrakpart 8. — Telefon: 14-88.

A 2907. számú feladvány megfejtése Heathcote G-től

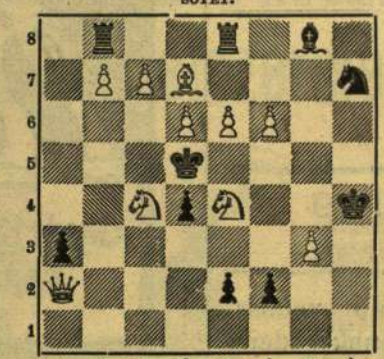
1. Hg6-e7 Kd4x e5	1. ———— H e4x f2
2. Va8-d5 + f B6xd5	2. B6xd6 + stb.
3. H e7-c6 + mat.	

1. ———— H e4x f6
2. Va8-d5 + stb.
1. ———— B a6-e6
2. H e7-c6 + t. sz.
3. Va8-a2 + mat.

Helyesen fejtették meg: A «Budapesti Sakk-hír» (Budapest). — Németh Péter (Csongor). — Hoffbauer Antal (Lápóvár). — Kintzy Róbert (Fakert). — Székely Jenő (Győr).

SAKKJÁTÉK.

2911. számú feladvány Jepsersen J-től, Kopenhága.

Világos indul és a harmadik lépésre mattot ad.

Szerkesztői üzenetek.

Hortenzia. Kedves az érzés, a mely sugallta, fog- gyatékos a költői készség, a mely megformálta. A heidelbergi diákélet. Kicsé banális, nemcsak tartalmában, hanem formájában is. A kató-megható refrain pl. már a kabarékól is kikopott. Mint illatos májusi zivatar. Afőle közpészert, nem lehet egyenesen rósznak mondani, de valami nagyon nem is tetszik senkinek. Az igazi költészet megragadó ereje hiányzik belőle.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» folyó évi 28-ik számában megjelent képtalány megfejtése: Azok a szerencsések, kik nincsenek a szerencsére utalva.

Felolós szerkesztő: **Hoitsy Pál.**

Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Vármegye-u. 11. Lpkidó tulajdonos: Franklin-Társulat Egyetem-utca 4.

SALVATOR

Orr-alakító!

széles orthop. készülék, mellyel minden nem szép orrforma szava- tosság mellett alakítható. (Csontbék nem.) 50,000 darab használat- ban. (Megrendelések fejedelmektől.) A készüléket vámentesen szál- lítjuk és a postájúlal együtt 300 koronára kerül. Jobb és élesen beállítható K. 600, kauszokkal K. 800. Ejjel vasítható. — Orr- speciális- orvostól által ajánlja. (12 sz. szabadalom.) Reméljük, az új- mító K. 420. L. M. Baginski, specialista Berlin 275. W. 67. Winterfeldstr. 43.

CZIMBALOM

Legújabb szab. aczélszerke- zettel részlete is. Csodálatos, tisztá beszé- hangu gramofon gép 25 ff. s feljebb. — Hozzá: Fedák Sári, Király, Rózsa, Berzei, Bonci, Csano-tól legújabb- temezek 2 korona 60 fillér. Hegedűk világhírű meste- rek hí utáztatal Reichenau Nled. Oest. kapható. Egy doboz ára használati utasítá- sal 3 K. Beszerezhető gyógyszerárakban, ahol nem kapható, 3- kor. előzetes beklüldése mellett bérmentve a készítőnél.

Serravallo kina bora vassal

Rygielikus Kállitász 1906. Legmagasabbban Kínai Császársággal győzelmes verseny- gények és lábhadások számára. Erőszor- gerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer. Kitérő 1 800-nél több orvosi vélemény. **I. Serravallo, cs. és kir. udv. szál. Trieste-Barcola.** Vászorolható a gyógyszerárakban félliteres üve- gekben kor. 2.00, literes üvegekben kor. 4.00.

a kiváló bőr- és lithimus gyógyforrás, vese- és hólyagbajok- nál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitérő hatású.

Catch-Catch az előkelő körök új sportjátéka

Külföldön óriási sikert aratott! Hölgyek és urak, fiatal- lok és meglett koraok kedvenz, testező és szórakoztató sportja!

Szabadban ép úgy, mint fedett helyen játszható!

Prospektust ingyen és bérmentve küld: **Kertész Tódor,** Budapest, IV., Szervita- utca 22.; továbbá Temesváron: **Kecskeméti Lajos** és Pümeben: **C. Oberhofer.** Képviseletek a külföld minden nagyobb városában.

G A N G L I O N A L

TEA, háziszor gyanánt

JULIUS BITNER gyógyszerésznél

Reichenau Nled. Oest. kapható.

Gulliver

A prima kaucsuk cipősarok a kaucsuk sarkok királya

rendkívül olcsó, mert kaucsukból készült.

NIMRÓD

Képes vadászati és versenysport ujság. Szerkeszti: Szabó Kálmán.

Minden számában sok érdekes vadászati fénykép-felvételeket közöl. Szakszerű cikkeket ismert íróink írják. Rovataiban minden vadászati ügyben felvilágosítást kap az olvasó és

az összes bérbeadó vadászterületek árverésének idejét közli. A diszesen kiállított lap havonként háromszor jelenik meg és előfizetési ára félévre 6 kor.

Mutatványszámot a kiadóhivatal szívesen küld Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz. (Franklin-Társulat.)

E kivonat, mely tökéletesen koncentrált oldata a fény aether-balsamos-gyantás anyagnak, nagyon alkalmas langyos, erősítő és fájdalomcsillapító kádfürdőkhez és orvosok által gyermekek és felnőttek részére már több mint 20 év óta ajánlatuk.

Előnyösen hat a légzőszervekre, a testet erősíti és felfrissíti a testbort. Egy fűrdőhöz 30 fillér. — Főrakár:

Julius Bittner
cs. és kir. udv. szállító gyógyszerész.
Reichenau, Nied. Öst.

Kérjen kifejezetten Bittner készítmény, Reichenau, (Nied. Öst.) mert sok utánzat van.

Rendeléseknél szíveskedjék lapunkra hivatkozni.

Mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

MÁGNÁS

CIPŐKRÉM
Minősége kitűnő
puhit, tisztít,
fényesít.

Gyártja: **HERCZEG és GEIGER**
csász. és kir. udvari szállító Budapest.
KAPHATÓ MINDENÜTT.

Knuth Károly

mérnök és gyáros

Cs. és kir. fensége József főh. udv. száll. Gyár és iroda: Budapest, VII., Garay-u. 10.

Központi víz-, lég- és gőzfűtések, légzősz. és vízvezetők, csatornázások, szellőztetők, szivattyúk, vízóróművi emelőgépek stb. — Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi nyári és őszi idényre.
Egy szelvény 1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú 1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához 1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág és mellény) 1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt feketé szalonruhához 20. — Kérj, színtűgy felöltőszövet, turistalódent, selyemkangarut, női kosztüm szöveteket stb. gyáriárakon kívül, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.
Siegel-Imhof Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövet-szükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak, urias választék. Mintahd, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Lohr Mária

(KRONFUSZ)
Gyár és főüzlet: VII., Baross-u. 85. Telefon: József 2-37.

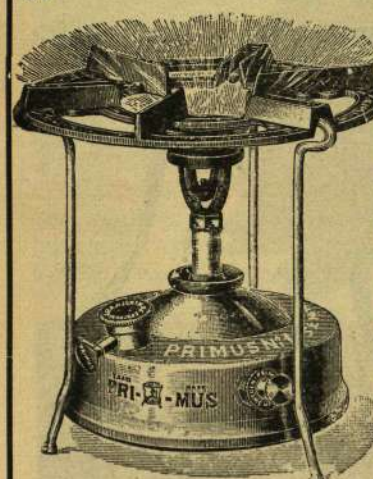
Fiókok: II. ker., Fő-utca 27. sz. IV. ker., Eszli-út 6. sz. IV., Kecskeméti-utca 14. sz., Harmad-utca 4. sz. VI., Teréz-körút 39. sz. VI., Andrássy-út 18. sz. VIII., Károly-utca 2. sz.

"SZÉCHENYI"

FIUNEVELŐ ÉS TANÍTÉZET
bennlakó és bejáró tanulók számára
Telefon 52-64 Bpest V., Személynök-u. 7. I. e. Telefon 52-64

NYARALÓKNAK

nélkülözhetetlen a „PRIMUS” PETRÓLEUM-GÁZFŰZŐ

Bél nélkül és közönséges petróleumhoz használható, füst nélküli kék lánggal ég, amely háromszor oly magas hőfokot eredményez mint egy közönséges petróleumláng. Használat közben nem kormoz. Feltűnően kevés anyagot fogyaszt. — Ezen petróleum-gázfűző különösen nyaralókban nélkülözhetetlen.

Minden vasúletben kapható, vagy

Ringeisen-Testvéreknél Budapest, V., Hold-u. 21.

Szakszerűen készített utazási felszerelések

bőröndök, táskák, szekrény- és kalapbőröndök, neccsárlak

megbízható minőségben, előnyösen beszerezhető az általános ismert

HELLER bőröndös

cézgnél Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 21. (Astoria szálloda épületében)

A cég üzlete 20 évig Károly-köruton (Huszár-ház) volt.

Gothard Sándor

Diana Fegyver atelier Herény, Szombathely mellett. (Vas megye.)

A. Jos. Decouray, Herstal és A. Leue & Co. Liège (Victoria Hammerles), világhírű és legelső rangú galamblovó és vadászfegyverek egyedül és kizárólagos képviselője, E. Bernard & Co. A. Defoury-Sovrin luxusfegyvereknek állandó nagy raktára. Mannlicher-Schönauer Anticorro- Antimitesöv, Mignon távosóval szerelt fegyvereknek állandó raktára. Vadászfegyverek 160 koronától, ejektorosak 250 kor-tól, Anticorro- és Antimitesövű fegyverek 400 kor-tól minden árban. A kontinens legdagab b luxusfegyverraktára. Minden minőség állandó nagy készletben. Teljes garancia. Minden fegyver pontosan belöve. Legjobb minőség.

Legolcsóbb gyári árak. Utólerhetlen olcsó. Árjegyzéket tessék kérni.

Icarette a mellényzsebben.

Kezelésére öt perc alatt megtanítjuk. Legújabb modell 58/50 Korona. Használt gépeket beoszerelünk. — Felvételeit kidolgozzuk. — Legújabb 15. fotoárjegyzék ingyen. Tartalmaz feltűnést keltő udmanságokat, recepteket, stb. Látszóvok, auto- és védőszemüvegek, uti magasság- és légelemérők, villamos zseblámpák nagy választékban.

+ Csak a hölgyek érdeklí! +
Első magyar női egészségügyi és testápolási cikkek szaküzlete
KELETI J. Bpest, IV., Koronabazsár-u. 14/15. sz. (Dr. Szapary-udvar.)
A cég saját gyártmányú és külföldi különlegességekkel: Használt és új szesz utóestű bántalmak ellen. Kémi párlat fűzők és melltartók óptimellék részére, valamint kiegyenlítő fűzők fordó nővételek számára. Cs. és kir. szab. sörvítőket. Egyenestartókat. Higiénikus havi (kötők) Gumbariaryékat. A legújabb francia és amerikai női óvszer különlegességek! Uj! Irigátórok, bidők, valamint az összes betegápolási cikkek. — Csak az utóestű női kiszolgálás. — Méréseket és polgári árak.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

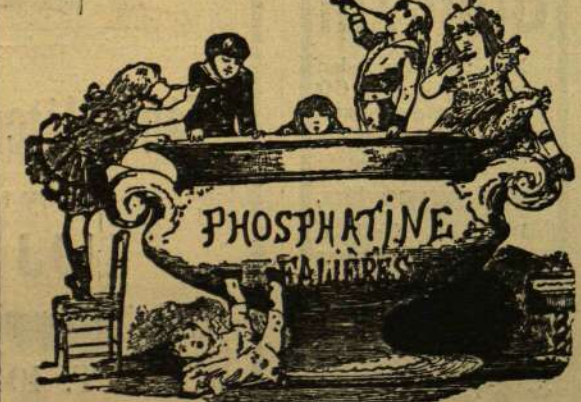
Technikum Mittweida

Ispezató: A. Holst, tanár. Szász királyság. Magasabb műszaki tanfolyam; az elektro- és gép-technika terén. Külön osztály: mérnökök, technikusok és művezetők részére. Elektrotechnikai és gépészeti-laboratórium. Tanulmányi műhelyek. Legjobb és legelőnyösebb intézmény. Program stb. díjazatlan a titkárság által.

Anyák figyelmébe!

A gyermekek elismert legkiválóbb tápszere az elválasztás időszakától kezdve már könnyű emésztetőségenél fogva is a Phosphatine Faliéres

A fogaszt megkönnyíti és biztosítja a csontrendszer fejlődését.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy doboz (elegendő 3 hétre) ára 3 K 80 fill. Főraktár: ZOLTÁN BÉLA gyógyszerértára, Budapest, V., Szabadság-tér. (Hagykorona-u. sarok.)

Női FELSŐ KERESKEDELMIS ISKOLA POZSONYBAN

A Pozsonyi Kereskedelmi és Iparkamara-tól fenntartott nyitványos, három évfolyamu felső kereskedelmi iskola Pozsonyban. Erőteljes vizsgálat. Alkalmazotttan. Internátum. Erőteljes kiválasztás külföldi tanulmányok. Igazgatóság.

Saját érdekében

tegyen egy kísérletet az új szab. amerikai impregnált FEMTISZTÍTÓ KENDŐVEL. Előnyei: Bármint fém tárgy gyors és egyszerű kezelésben hónapokig tartó tisztítást nyer. Minden eddigi tűzveszélyes folyékony fém tisztítót fölösleg. Széleskörűen szarad ki, nem kopogtat, nem horzsol, olcsó és gazdaságos. 25 fill., 50 fill., és 1 kor. Mindenütt kapható. — Kereskedőjénél kérjen ingyen mintát. FŐRAKTÁR: POZSONYI JOZSEF GYÁRSZÁL BUDAPEST, IV. KER., REALTANODA-UTCA 4. SZ.

Bőröndárak és utazási cikkek.

„Közrebocsátottuk új nagy képes FEGYVER ÁRJEJYZÉKÜNKET legmodernebb típusu VADÁSZFEGYVEREK, FLOBERTEK, PISZTOLYOK stb. kényelmes havi lefizetésre Elek és Társa R.-T. Budapest. Iroda: V., Bálvány-utca 18. sz. Árnüzet: VI., Andrássy-ut 1. sz. Minden osztály külön árjegyzéke ingyen és bérmentve.

Ne vesződjék régi rossz lámpákkal, mikor osokly havi kölcsönűdj fejében a

A legideálisabb világítás a

Hogy mindenki-nek lebetővé tegyük az utólerhetetlen

WIKTORIN-FÉNY

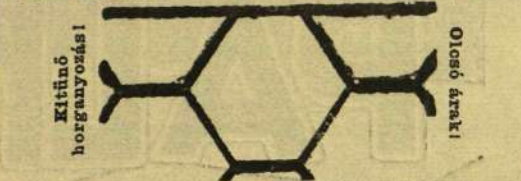
könnyen beszerezhető! Nélkülözhetetlen minden háztartásban! Wiktorin és Tsa Budapest, VIII., Baross-utca 1. Saját érdekében kérjen azonnal díjtalan tájékoztatót.

Szénásy, Hoffmann és Tsa julius 1-től augusztus 25-ig
selyemáruháza NAGY NYÁRI OCCASIÓT
 csakis IV., Bécsi-utca 4. sz. rendez az összes selyemáruhákban. Árak tetemesen leszállítva.

Ideggyenge férfiak!
 Neuraszthéniában szenvedők
 kériknek gyengeségük azonnali megszüntetését tárgyaló ismertetőt 40 filléres postabélyeg csatolás mellett. Nem belsőleg bevendő gyógyszer. Cím: **Nova Mechanika 130.** Budapest, Flókerület 40. Főposta.

Hutter és Schrantz r.-t.

szitaárú- és nemezposztógépek magyarországi telepe
 Budapest, X. ker., Gyömrői-út 80/15. szám.
 Ajánlja kész állapotban, tehát utólagosan tűshorgany-
 nassal ellátott többször csavart gépsodronyfonalait

mint tartósság tekintetében páratlan gyártmányt! (Nem téveszen-
 tendő össze más fajta fonatokkal, melyek mind közön-
 séges horganyozott drótból készülnek.) Tűkés huzalok,
 sima huzalok, kettőshégyű szegek stb. igen jutányos árban.
 „rjegyűk és minták ingyen és bérn. Továbbá gyártanak:
 Kerítésrácsos, kapuk és ajtók a legegyszerűbbtől a

legdiszesebb kivitelű, előnyárak mellett. Költségvetések és tervezetek díjtalanul.

BADEN Előkelő családi otthon, legszebb fe-
 vés, a főhercegi villák közelében,
 előkelő konyha. — Kert. — Villamos,
WIEN MELLETT. vasúti megállóhely. — Helyközli telefon
 240. — Egész éven át nyitva. — Tulaj-
PENSION MELANIE donos: **Melly Mayer von Maybach.**
 1912-ben megnagyobbítva Prospektust küld Blochner J. hirdetője,
 Budapest, IV., Seemmelweis-utca 4. sz.

GRAMMOFON

és gramfonlemez
 óriási választékban.
 Készpénzfizetés ellenében
 gyári áron és mintegy 15%
 árfelemléssel csekély havi
részletfizetésre !!
 Eredeti „Angyal” védjegyű
 gramfonok lerakata.
ELEK és TÁRSA r.-t.
BUDAPEST.
 Irodák V., Balvány-n. 18.
 Uziel VI., Andrássy-út 1.
 Legújabb kimerítő gramfonok és
 omézárjegyzék ingyen és bérn.

MARGIT
 gyógyforrás, Bereg m.

A gyomor, belek, húgyhólyag s különösen a
 légzőszervek hurutos bántalmánál igen jó ha-
 tásu még akkor is, ha vérzések esete forog fenn.
 Megrendelhető: **EDESKUTY L.-nál** Budapesten és
 a forrás kezelőségénél, Munkácson.

A f.é. augusztus hóban megnyíló
TERMAL-FÜRDŐNK
 iszap-, sós-, kénes-, jó-
 dos-, vasas- és szénasavas
 medenczéivel pótolják a
 leghatékonyabb gyógyfür-
 dőket. — Ivó-, izzasztó-,
 soványító-, hidegvíz- és
 elektromos kurák. — In-
 haláczió. — Géptornászati.

HUNGÁRIA-FÜRDŐ
BUDAPEST

Az új
BERSON
 gummisarok

elpusztíthatatlan!
 Utolsó lelet az északi sarkon.

Bersonművek Budapest, VII.
 Franklin-Társulat nyomdája, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

VASÁRNAPI UJSÁG

32. SZ. 1914. (61. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ **HOITSY PÁL.** BUDAPEST, AUGUSZTUS 9.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármegye-utca 11. Egyes szám Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4. Ár 40 fillér.

Előfizetési feltételek: Egészévre — 20 korona. Félévre — 10 korona. Negyedévre — 5 korona. A „Világkrónika”-val negyedévenként 1 koronával több.

Külföldi előfizetésekhöz a postailag meg- határozott viteldij is eszotolandó.

KÁROLY FERENCZ JÓZSEF TRÓNÖRÖKÖS ÉS NEJE, ZITA FŐHERCEZEGNŐ BEVONULÁSA BUDAPESTRE AUGUSZTUS 2-ÁN. A BUDAI ALBRECHT-UTON. Balogh Rudolf félvétele.